ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

ปริญญา

พลศึกษา	พลศึกษา
สาขา	**ภาควิชา**

เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Schools under the Bangkok Metropolitan Administration

นามผู้วิจัย นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

(อาจารย์นาทรพี ผลใหญ่, ค.ค.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(รองศาสตราจารย์กรรวี บุญชัย, Ed.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(อาจารย์อวยพร ตั้งธงชัย, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Schools under the Bangkok Metropolitan Administration

โดย

นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พรทิพา ตาลเหล็ก 2556: สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา) สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์นาทรพี ผลใหญ่, ค.ด. 194 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนพลศึกษา การจัดทำสาระหลักสูตร จำนวนชั่วโมงการเรียนการสอน การจัดโปรแกรมพลศึกษา สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 16 ท่านพิจารณา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 436 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 382 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.61 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า มีโรงเรียนจำนวน 83 โรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา ในทุกระดับชั้นมีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระพื้นฐานทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง มีโรงเรียนบางส่วนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นได้จัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และมีโรงเรียนบางส่วนกำหนดเป็นสาระเพิ่มเติม สัปดาห์ 1 ชั่วโมง ยกเว้นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ทั้ง 5 โรงเรียนไม่ได้จัดสาระเพิ่มเติม โรงเรียนทั้งหมดมีการดำเนินการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในเป็นประจำทุกปี มีโรงเรียนจำนวน 58 โรงเรียน ที่ไม่มีการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โรงเรียนทั้งหมดไม่ได้จัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัยเพียงพอ และเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณ 75% ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน สมรรถนะของนักเรียนด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และการมีวินัยเป็นประเด็นที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนามากที่สุด ตัดสินระดับคะแนนแบบ อิงเกณฑ์ องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วยด้านทักษะ ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 40, 30, 10, 20 และ 10 ตามลำดับ ประเมินความรู้ด้วยข้อสอบปรนัยและอัตนัย มีการประเมินทักษะทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โรงเรียนส่วนใหญ่ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพโดยใช้แบบสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทยอายุ 7-18 ปี วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนการวัดคุณธรรมและจริยธรรมใช้แบบวัดคุณธรรมและจริยธรรม

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Porntipa Tallek 2013: The Status of Physical Education Learning and Teaching Management in Schools under the Bangkok Metropolitan Administration. Master of Arts (Physical Education), Major Field: Physical Education, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Mr. Natrapee Polyai, Ph.D. 194 pages.

The purpose of this research was to study the status of physical education learning and teaching management in schools under the Bangkok Metropolitan Administration on 7 aspects: teachers, curriculum development, instruction times, physical education programs management, equipment and facilities, learning and teaching management and evaluation. A questionnaire was developed by the researcher and a group of research project. Content validity was judged by 16 experts. The document was mailed to four hundreds and thirty-six physical education chairpersons from four hundreds and thirty-six schools. Three hundred and eighty two respondents (87.61%) were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, and mode.

The results revealed that there were 83 schools that physical education teachers did not get a degree in physical education, teaching load was twenty hours per week. Most schools had developed their own physical education curriculum. School's academic committee served for instruction times of physical education. Physical education teaching was organized on basic material one hour per week for all grade levels, and some elementary and secondary schools defined two hours per week. A few schools organized one hour per week for an additional material besides all 5 high school education. All schools ran an intramural athletic program. Only 58 schools did not manage the interscholastic athletic program. None of schools did not carry on physical education program for special children The space for physical education classes was an outdoor field that was safe and sound. It was also met the standard and sufficient for requirement. Physical education teacher used 75% of child-centered for classroom learning management that using a committee work method of teaching. Ability for life skills of student's competency, and discipline were the most subject matter that physical education teachers organized activities to promote. Grading system was criterion standards. Grades in physical education were based on sport skills, knowledge, morality and ethics, physical fitness, and desirable feature for 40, 30, 10, 20, and 10 points, respectively. Knowledge assessment used objective tests and subjective tests, using quantitative and qualitative measurements to assess sport skills. Health-Related Physical Fitness Test and Norms for Thai Children Aged 7-18 Years was used to assess health-related physical fitness. Desirable feature was measured by using scale desirable feature, but using scale of moral and ethics to measure morality and ethics.

_____ / ____ / ____

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษานี้ สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.นาทรพี ผลใหญ่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. กรรวี บุญชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ เจริญ กระบวนรัตน์ ประธานการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพเราะ อังศุสุกนฤมล ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ในการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 16 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขข้อบกพร่อง ที่กรุณาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและ พลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณ คณะผู้วิจัยโครงการวิจัย ที่ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอดเป็นผลให้งานวิจัย ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณครอบครัว ตาลเหล็ก ผู้ให้กำเนิดรวมถึงการสนับสนุนทุนทรัพย์ใน การศึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีให้ข้าพเจ้าตลอดมา ครอบครัว วัฒนศิริพงศ์ เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจตลอดมารวมทั้งเป็นแรงผลักดันให้ สามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ท้ายที่สุดนี้ คุณค่าประโยชน์และความดีทั้งหลายอัน พึงมีจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ และสมาชิกครอบครัวทุกคนที่ ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

พรทิพา ตาลเหล็ก

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

บทที่ 1 บทนำ 1
- ความสำคัญของปัญหา 1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย 7
- ขอบเขตการวิจัย 7
- ประโยชน์ที่ได้รับ 7
- นิยามศัพท์ 8

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 10
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 10
- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 16
- บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา 24
- โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน 25
- การจัดการเรียนการสอน 32
- การประเมินผลการเรียนรู้ 34
- การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร 37
- ปฏิญญาราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา 40
- ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา 42
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 44

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 57
- ประชากร 57
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 58
- ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ 59
- การเก็บรวบรวมข้อมูล 63
- การวิเคราะห์ข้อมูล 64

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	65
ผลการวิจัย	65
ข้อวิจารณ์	122
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	134
สรุปผลการวิจัย	134
ข้อเสนอแนะ	144
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	147
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	154
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	158
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย	163
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	165
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	194

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	57
2	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของคำถามและวิธีการ วิเคราะห์แบบสอบถาม	60
3	ขนาดของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียนและสัดส่วนของจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องเรียนในความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน	66
4	จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนและช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	67
5	จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	69
6	คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	70
7	ตำแหน่งทางวิชาการของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	71
8	ภาระงานสอนของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	72
9	ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	73
10	การส่งเสริมครูผู้สอนพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน	75
11	เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรม	75

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
12	การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	77
13	คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	77
14	การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	78
15	การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	79
16	การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	81
17	กระบวนการขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	81
18	ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	83
19	โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6	85
20	โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)	86
21	โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	87
22	จำนวนกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา	87
23	กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6	88

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	89
25	กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	90
26	การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6	91
27	การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	92
28	การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	93
29	ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	93
30	การจัดโปรแกรมแข่งขันกีฬาภายใน	94
31	การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	96
32	การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	97
33	การจัดโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาเพื่อนันทนาการ	98
34	สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา	99
35	ความต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	101

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
36	ครูพลศึกษากับการศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	101
37	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	102
38	ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้	103
39	วิธีการสอน (แบบของการสอน) ที่ครูผู้สอนพลศึกษานำมาใช้	104
40	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	105
41	เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)	106
42	องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)	106
43	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้	108
44	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ	109
45	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	109
46	การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	110

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
47	การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6	110
48	การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	114
49	การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	116
50	ข้อทดสอบและแบบทดสอบในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	117
51	ข้อทดสอบและแบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	118
52	เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	120
53	วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์	121

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาให้สังคมและประเทศให้เจริญก้าวหน้า การศึกษายังเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาบุคคลที่อยู่ในประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งรู้ถึงคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ในการจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางหรือทิศทางในการจัดการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ความต้องการของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และวัฒนธรรม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2545) กล่าวถึงความหมายของการศึกษาว่า

> . . .การศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอด การฝึก การอบรม การสร้างสรรค์ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต. . .

พลศึกษามีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีการเจริญงอกงามและพัฒนาหลายๆด้านพร้อมกัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นสื่อในการออกกำลังกาย ดังนั้น พลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่โรงเรียนขาดเสียไม่ได้ ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

> . . .กระบวนการทางการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเพิ่มพูนและพัฒนาร่างกายของมนุษย์ให้ดีขึ้น หรือกล่าวได้ว่า พลศึกษาคือวิชาที่มุ่นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และทักษะ โดยใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือกีฬาต่างๆเป็นสื่อของการเรียน. . .

และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

. . .พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีไปพร้อมๆ กัน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ และมีพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง. . .

ความสำคัญของพลศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบันจะเห็นได้จากการกำหนดให้วิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนในทุกระดับ ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 วิชาพลศึกษาได้กำหนดไว้ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้กำหนดสาระและรายวิชาไว้ชัดเจน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2531) ส่วนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) วิชาพลานามัยได้จัดไว้ในกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีการกำหนดโครงสร้างวิชาเรียนกิจกรรมทางกายและกีฬา เวลาเรียน คำอธิบายรายวิชาไว้อย่างชัดเจน วิชาพลานามัยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จัดเป็นวิชาบังคับแกน 3 หน่วยการเรียน วิชาบังคับเลือก 3 หน่วยการเรียน

ส่วนวิชาพลานามัยสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533) กำหนดโครงสร้างวิชาเรียน กิจกรรมทางกายและกีฬา เวลาเรียน คำอธิบายรายวิชาไว้อย่างชัดเจน วิชาพลานามัยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) จัดเป็นวิชาบังคับเลือก (พลศึกษา) 3 หน่วยการเรียน และถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกเสรี กิจกรรมทางกายและกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ถูกระบุไว้ในหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาของประเทศ คือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรดังกล่าวมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้การศึกษาเป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กระบวนการเรียนรู้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ,2542; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งเป็นความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ในพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และในมาตรา 27 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรตามสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม การจัดเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระขึ้นอยู่กับสถานศึกษา จากการศึกษาวิจัยและติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความชัดเจนต่อการปฏิบัติ

จากการศึกษาของอรพรรณ ปุญญา (2553) เกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน เป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน และโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษา ในช่วงชั้นที่ 3 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และในช่วงชั้นที่ 4 กำหนดให้เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอเนชา มาสมัคร (2553) ส่วนการศึกษาของ ชาตรี สุขสำราญ (2555) พบว่า โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ที่ระบุว่า “. . .ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในระยะยาว. . .” การพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬายังไม่เป็นไปตามสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี และช่วงชั้น การกำหนดน้ำหนักขององค์ประกอบที่นำมาตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษายังไม่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนวิชาพลศึกษากำหนดคะแนนด้านทักษะมากกว่าองค์ประกอบด้านอื่นๆ การทดสอบสมรรถภาพทางกาย และการพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน พ 4.1 ในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ยังไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกโปรแกรม

ผลจากการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education) เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2005 ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทย ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม ถึง 2 พฤศจิกายน 2548 ณ กรุงเทพมหานคร ได้มีข้อตกลงร่วมกันในปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬา และการพลศึกษาในมิติการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนที่มีคุณภาพ

2. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ

3. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว

ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษาเป็นการทบทวนเป้าหมายของการนำการกีฬาและการพลศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยวิธีการกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและระบบการศึกษานอกโรงเรียนโดยมีการกำหนดให้โรงเรียนจัดหลักสูตรการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ รวมทั้ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การส่งเสริมโปรแกรมการเตรียมบุคลากรทางวิชาชีพพลศึกษาและกีฬาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนในประเทศให้มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการกีฬาให้เยาวชนในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

อีกทั้งองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ในการประชุมครั้ง 4 ในช่วงวันที่ 6–8 ธันวาคม 2547 ได้เน้นใน 3 เรื่องได้แก่การต่อต้านการใช้สารกระตุ้นในนักกีฬา การพัฒนาการพลศึกษาและกีฬาในระบบการศึกษาและการกีฬากับสตรีในส่วนของการพัฒนาการพลศึกษาและกีฬาในระบบการศึกษายูเนสโกได้เน้นสาระสำคัญว่าด้วยปฏิญญาข้อที่ 2 การจัดการพลศึกษาและกีฬาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตระบบการศึกษาควรบรรจุให้มีวิชาพลศึกษาและกิจกรรมกีฬาให้สมดุลกับวิชาอื่นๆให้ความสำคัญในการจัดการพลศึกษาในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยปัญหาการลดบทบาทความสำคัญและงบประมาณและการหาแนวทางในการสนับสนุนการพลศึกษาและกีฬาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวนั้น ปัจจัยที่สำคัญก็คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในการจัดทำและนำหลักสูตรไปใช้ การจัดและดำเนินการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนทุกโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องจบวุฒิการศึกษาด้านพลศึกษาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ 4 ปีสร้างกีฬาชาติ พ.ศ.2548-2551 (ระยะครึ่งแผน) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ให้มีครูผู้สอนพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสาขา 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน แนวทางในการพัฒนาสามารถทำได้โดยการสำรวจสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆในด้านต่าง ๆเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามหลักการและจุดหมายที่ต้องการ ดังที่ National Association for Sport and Physical Education (NASPE) and American Heart Association (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษาในแต่ละรัฐและในเมืองโคลัมเบีย ในด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน นักเรียนที่ได้รับการยกเว้นการเข้าเรียนวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน จำนวนนักเรียนต่อ 1 ห้องเรียน มาตรฐานหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วุฒิการศึกษาของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ผู้บริหาร ศูนย์ประสานงานของรัฐ และการรวบรวมดัชนีมวลกาย ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพของพลศึกษาและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รัฐส่วน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ใหญ่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ไม่ได้กำหนดเวลาเรียนแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้นการจัดการเรียนการสอนและหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีนี้ทำให้ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาลดลง ในด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลของวิชาพลศึกษา คือ การควบคุมการศึกษาภายใน บางรัฐจัดได้มีมาตรฐาน หรือมีการกำหนดไว้แบบกว้างเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกเวลาที่เฉพาะเจาะจง จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน และการประเมินนักเรียนเป็นเขตโรงเรียน หรือประเมินระดับอื่นๆ ผลการวิจัยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิชาพลศึกษานี้ จะถูกจัดส่งกลับไปให้แต่ละรัฐ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในประเทศไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สถานศึกษาใช้เป็นกรอบทิศทางในปัจจุบันนี้ มีหลายประเด็นที่เปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อันได้แก่ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณ์ที่พึงประสงค์ การกำหนดตัวชี้วัด ระดับการศึกษา รวมไปถึงการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลกลาง อีกทั้งหลักสูตรยังได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ท้องถิ่นและสถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเอง การกำหนดโครงสร้างวิชาเรียน กิจกรรมทางกายและกีฬา เวลาเรียนขาดความชัดเจน และจากการศึกษาของอรพรรณ ปุญญา (2553), อเนชา มาสมัคร (2553) และชาตรี สำราญสุข (2555) เกี่ยวกับสถานภาพพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการจัดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา การพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬาและครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนบางส่วน ไม่ได้จบวุฒิการศึกษาพลศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของพลศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การศึกษาการจัดทำสาระหลักสูตร การกำหนดชั่วโมง การเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน การจัดโปแกรมวิชาพลศึกษาในโรงเรียน รวมไปถึงสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

จากเหตุผล ความสำคัญและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบถึงสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในปัจจุบัน และนำข้อมูลมาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงและพัฒนาวงการพลศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีก และประการสำคัญ คือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 436 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 436 โรงเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ ต่อไป

4. เป็นแนวทางให้กับหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาบุคลากรทางพลศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ใช้สำหรับการวิจัยดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา หมายถึง สภาพการจัดการเรียนรู้ตามความเป็นจริงในปัจจุบันของวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยครอบคลุมรายละเอียด 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา หมายถึง บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา หมายถึง เนื้อหา สาระ กิจกรรม โครงการที่ได้มาหลังจากที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจัดทำหลักสูตรพลศึกษา เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียน

การจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรที่สถานศึกษาได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี

จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา หมายถึง การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียน/คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียนในการเรียนวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

การจัดการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สื่อการเรียนรู้ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึงการจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเองหรือเลือกใช้อย่างมี คุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริม และสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติ ของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยสถานศึกษาควรจัดอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีอย่างเพียงพอเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ อย่างแท้จริง

การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา หมายถึง เครื่องมือและวิธีการที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานำมาใช้ในการวัดองค์ประกอบต่างๆ ในการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสในการกำกับดูแลของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ใน 50 สำนักงานเขต จำนวน 436 โรงเรียน

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดและดำเนินการเกี่ยวกับสุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยครอบคลุมองค์ประกอบ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา
4. โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
5. การจัดการเรียนการสอน
6. การประเมินผลการเรียนรู้
7. การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
8. ปฏิญญาราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา
9. ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาติฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 ประกอบด้วย 9 หมวด 78 มาตรา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) หลังจากนั้นได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางประการ เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญของวิชาพลศึกษาในการจัดการศึกษาของชาติ การจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่ามีสาระที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน ดังนี้

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545)

ในมาตรา 6 แสดงถึงความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติทั้งในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการพิจารณาการจัดเนื้อหา สาระ และการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งได้จัดวิชาพลศึกษาไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งในมาตรา 6 กล่าวได้ว่า รัฐให้ความสำคัญของบทบาทวิชาพลศึกษาและจำเป็นต้องสอนในโรงเรียน และเปรียบได้กับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา (กรรวี บุญชัย, 2555) ก็เพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวไว้ พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียน ได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ คุณธรรมและเจตคติที่ดีไปพร้อมๆกัน

แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียน ควรมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังจะเห็นได้จาก มาตรา7 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) ที่ระบุว่า

> . . .ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง. . .

วิชาพลศึกษามีส่วนในการปลูกฝังจิตสำนึกในทุกๆด้าน และถือเป็นแนวทางในการกำหนดสาระ และมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปีและช่วงชั้นดังจะเห็นได้จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มสาระวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสาระที่ 3 ที่ว่า ". . .การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล. . ." ในมาตรฐาน พ 3.1 คือ ". . .เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา. . ." และมาตรฐาน พ 3.2 ". . .รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมสุนทรียภาพของการกีฬา. . ." (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาพิเศษเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ซึ่ง วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า

> . . .การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ การจัดพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยการจัดสถานที่ กิจกรรมและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ. . .
>
> ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 10 ที่ว่า
>
> . . .การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ. . .

และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

ในการจัดโปรแกรมพลศึกษาพิเศษ ครูพลศึกษาต้องเลือกกิจกรรมอย่างมีระเบียบแบบแผนเพื่อสนองความต้องการให้เด็กผิดปกติได้รับเช่นเดียวกับเด็กปกติ ในการดำเนินโครงการนี้ จำเป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต้องมีครูที่มีความสามารถในการสอนเด็กที่ไม่ปกติ เช่น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องอาการผิดปกติต่างๆและรู้วิธีการแก้ไขได้ดีพอควร

มาตราที่นำมาเป็นแนวในการจัดการศึกษา ดังจะเห็นได้จากมาตรา 22 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) ที่ระบุว่า ". . .การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ. . ." วิธีการจัดการเรียนรู้คือ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยในการจัดการเรียนการสอนต้องให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมากที่สุด

ในการจัดการศึกษาตามมาตราที่ 23 คือ ". . .การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละดับการศึกษา. . ." ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นความสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ของพลศึกษา ดังที่ Wuest & Bucher (2009 อ้างถึงใน กรรวี บุญชัย, 2554) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการพลศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive: การคิด) จิตพิสัย (Affective: ความรู้สึก) และทักษะพิสัย (Psychomotor: ปฏิบัติ) โดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรา 24 ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้รวมทั้งสามารถให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยากรการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากมาตรา 24 แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา โดยการบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ ด้วยวิธีกาที่หลากหลาย และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทั้งในและนอกห้องเรียน

ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย โดยพิจารณาในมาตรา 26 ที่ระบุไว้ว่า

> . . .ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย. . .

เช่นเดียวกันกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ที่ระบุว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

> . . .การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติ และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้. . .

ซึ่งในการประเมินวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องประเมินผู้เรียนให้ครบทุกองค์ประกอบทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถภาพทางกาย โดยอาศัยวิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน กระประเมินชิ้นงานและภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ การใช้แบบประเมินค่า เกณฑ์การประเมิน เป็นต้น โดยส่งเสริมให้มีการประเมินตนเองและประเมินเพื่อนนอกเหนือจากครูผู้สอนประเมินเป็นผู้ประเมิน

การจัดทำหรือกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำมาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนพลศึกษาที่ต้องจัดทำหลัดสูตรวิชาพลศึกษาสำหรับโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในขณะนั้น

ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรา 30 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) ที่ระบุถึงแนวทางการจัดการศึกษาว่า “. . .ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา. . .” เป็นหน้าที่ความรับรับผิดชอบของสถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนด้วยการสนับสนุนให้ครูผู้สอนพลศึกษาเข้ารับการฝึกอบรม การเข้าร่วมประชุมวิชาการ การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน งานอีกส่วนหนึ่งที่มีส่วนในการพัฒนา การเรียนการสอน คือ ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในเวลาเดียวกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาดังรายละเอียดสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการจัดการและพัฒนาการศึกษาของประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม เพื่อนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในอนาคตต่อไป โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชน ให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน อีกทั้งยังให้สิทธิและโอกาสแก่คนไทยทุกคนในการเข้ารับการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้ เน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละสถานศึกษาต้องมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง โดนยึดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตร สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักการของหลักสูตร จุดหมายของหลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตร ไว้เพื่อเป็นภาพรวมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกแห่งได้นำไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางได้กำหนดไว้

วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาชีพ และการ ศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามรถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคล การจัดการปัญหาความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

การจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนในวิชาพลศึกษาจะต้องนำวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาใช้ทิศทางในการจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

หลักการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กำหนดไว้ 6 ข้อ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ จุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

เพื่อจัดการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา ของโรงเรียนทั่วทั้งประเทศจะต้องจัดทำขึ้นภายใต้หลักการที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ข้างต้น

จุดหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย 5 ข้อ เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนโดยตรง เพราะครอบคลุมเรื่องสุขภาพที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อความเป็นอยู่ของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในข้อ 3 ข้างต้นที่ว่า “มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย”

โครงสร้าง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้มีการจัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1-6)
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนลาย (ม.4-6)

การกำหนดเวลาเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนจำนวน 80 ชั่วโมงต่อปี แสดงว่า ใน 1 เทอมจะสอน 40 ชั่วโมง ในแต่ละสัปดาห์จะได้สอน 2 ชั่วโมง ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจะมี 2 วิชาในกลุ่มสาระเดียวเพราะฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอนจะต้องแบ่งให้วิชาสุขศึกษา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และวิชาพลศึกษา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้ง 3 ปีจำนวน 120 ชั่วโมง แสดงว่าในแต่ละปีจะได้ชั่วโมงในการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาจำนวน 40 ชั่วโมง ใน 1 เทอมจะได้ชั่วโมงในการสอน 20 ชั่วโมง ในแต่ละสัปดาห์จะได้สอน 1 ชั่วโมง ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจะมี 2 วิชาในกลุ่มเดียวเพราะฉะนั้นในการจัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเรียนการสอนจะต้องแบ่งกันสอนวิชาละสัปดาห์เว้นสัปดาห์ หรืออาจจะแบ่งกันสอนวิชาละ 30 นาทีต่อสัปดาห์

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ดังนี้

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์
มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว
มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา
มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค
มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต
มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาสารเสพติด และความรุนแรง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย โดยกำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ไว้ในสาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสมรรถภาพทางกายที่กำหนดไว้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำหรับตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ โดยได้กำหนดเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย ไว้ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2
ไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกายไว้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ตัวชี้วัด ข้อที่ 5 สร้างเสริมสมรรถภาพทางกายได้ตามคำแนะนำ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ตัวชี้วัด ข้อที่ 4 ทดสอบและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการตรวจสอบสมรรถภาพทางกาย

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ตัวชี้วัด ข้อที่ 5 ทดสอบและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ตัวชี้วัด ข้อที่ 4 สร้างเสริมและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตัวชี้วัด ข้อที่ 4 การสร้างเสริมและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ตัวชี้วัด ข้อที่ 7 พัฒนาสมรรถภาพทางกายตนเองให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ตัวชี้วัด ข้อที่ 5 ทดสอบสมรรถภาพทางกาย และพัฒนาได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5
ตัวชี้วัด ข้อที่ 7 วางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสมรรถภาพกายและสมรรถภาพกลไก

สาระการเรียนรู้วิชาพลศึกษามีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เมื่อจัดการเรียนรู้จบในแต่ละหน่วย และยังเป็นตัวช่วยกำหนดคุณภาพผู้เรียนที่มีความครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจคติและคุณธรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การตัดสินผลการเรียน ระดับประถมศึกษา ตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องทำการวัดและประเมินผลผู้เรียนเพื่อเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคในการประเมินที่หลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ และในการตัดสินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจะตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา

พลศึกษาเป็นวิชาที่สามารถพัฒนาผู้เรียนด้านร่างกายเป็นสำคัญ พลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(มาตรา 6) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร โดยมีวิสัยทัศน์ที่ว่า “พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เมื่อพิจารณาถึงเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม พบว่า โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปีดังนั้น วิชาพลศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในโรงเรียน ดังที่ Williams (1964 อ้างใน วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2540) ได้กล่าวว่า

> . . .พลศึกษาควรจะจัดให้มีโปรแกรมการสอนขั้นพื้นฐานในกิจกรรมทางกายต่างๆ สำหรับนักเรียนทุกคน และควรจะเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกๆ คน การที่จะมีการยกเว้นให้แก่นักเรียนคนใดนั้น ควรจะขึ้นอยู่กับหลักฐานว่านักเรียนผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาทางการพลศึกษามาแล้ว. . .

จากข้างต้นจะเห็นว่า พลศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งในสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการศึกษาของชาติเป็นอย่างมาก ดังที่ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของพลศึกษาไว้ดังนี้

สุวิมล ตั้งสัจพจน์ (2540) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

> . . .พลศึกษาเป็นสาขาวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้ใช้ผลจากการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีสมรรถภาพสมบูรณ์ ร่างกายแข็งแรง อีกทั้งมีพัฒนาการทางสังคมที่ดีด้วย การพลศึกษาไม่เน้นเฉพาะ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมรรถภาพทางกาย แต่ยังได้เน้นถึงการใช้ประสบการณ์ การแก้ปัญหา และการเข้าถึงชีวิตได้เป็นอย่างดี. . .

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

. . .พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีไปพร้อมๆ กัน โดยใช้กิจกรรม พลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้และมีพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง. . .

จากบทบาทและความสำคัญของพลศึกษาทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พลศึกษามีบทบาทและความสำคัญต่อพัฒนาการของบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมคุณภาพชีวิต พลศึกษาจึงเป็นวิชาที่จำเป็นจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ทุกโรงเรียนจะขาดเสียมิได้

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงความหมายของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ดังนี้

. . .โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน คือ รายการการจัดพลศึกษาในโรงเรียนที่สมบูรณ์เพื่อให้นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทุก ๆ คนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึงกันตามความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ทั้งนี้รวมถึงการได้รับคำสอน การช่วยเหลือแนะนำ การใช้สถานที่ การใช้อุปกรณ์ และการใช้บริการอย่างอื่น ๆ เกี่ยวกับการพลศึกษาด้วย เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาการตามศักยภาพของตนเองให้มากที่สุด. . .

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนประกอบของโปรแกรมพลศึกษา

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่จะถือว่ามีความสมบูรณ์ได้นั้นจะต้องมีการจัดการในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน พร้อม ๆ กันดังนี้ คือ

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน (Physical Education Class Instruction Programs)

2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (Intramural Athletic Programs)

3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Athletic Programs)

4. โปรแกรมการพลศึกษาพิเศษ (Adapted Physical Education Programs)

สรุป โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา ซึ่งโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประกอบด้วย

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน

2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

3. โปรแกรมการแข่งขันระหว่างโรงเรียน

4. โปรแกรมการพลศึกษาพิเศษ

5. โปรแกรมนันทนาการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน คือ โปรแกรมการจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี วิชาพลศึกษาถือว่าเป็นวิชาหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญสำหรับนักเรียนที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันระหว่างที่อยู่ในวัยเด็กกำลังเรียนและในวัยที่เป็นผู้ใหญ่หลังจากเรียนสำเร็จจากโรงเรียนไปแล้ว ประเทศต่าง ๆ จึงมักจะเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับตลอดหลักสูตรการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว ความมุ่งหมายหลักของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่พอจะสรุปได้ที่สำคัญจะมีอยู่ 5 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ สามารถสนองความต้องการการเคลื่อนไหวของร่างกาย ช่วยให้ร่างกายมีการเจริญเติบโตตามอัตราที่ควรจะเป็น

2. เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในการทำงานประสานกันระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อหรือที่เรียกว่าเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปใช้เล่นในเวลาว่างหรือเมื่อหลังออกจากโรงเรียนไปแล้ว

3. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้และความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาด้วยความปลอดภัยเพื่อสุขภาพของตนเอง

4. เพื่อให้นักเรียนได้มีคุณธรรม มีน้ำใจนักกีฬา

5. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรัก มีความสนใจในการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อมิตรภาพและเพื่อความสนุกสนาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน คือ การแข่งขันกีฬาซึ่งจัดให้มีการแข่งขันในระหว่างพวกเดียวกันภายในโรงเรียนเดียวกัน อาจจะเป็นการแข่งขันระหว่างชั้น ระหว่างห้อง ระหว่างตึก ระหว่างสี หรืออื่น ๆ ที่นักเรียนสามารถรวมกันเป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน ในการจัดการแข่งขันส่วนใหญ่จะจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเลือกแข่งขันตามความถนัดและความสนใจของตนให้มากที่สุด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดพลศึกษาในโรงเรียน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้นำความรู้ ความเข้าใจในกฎกติกาทักษะของกีฬาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้วในห้องเรียนมาใช้แข่งขันหรือเล่นเพื่อความสนุกสนานตามความสามารถ ความสนใจ หรือความต้องการอย่างแท้จริง

การจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการจัดที่มีความมุ่งหมายที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนในชั่วโมงพลศึกษามาแล้วมาใช้เพื่อความสนุกสนานและออกกำลังกายตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน

2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนแข่งขันกีฬาต่างๆ ได้มีความรู้และประสบการณ์ของการแข่งขันโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะถือว่าประสบการณ์ในการแข่งขันเป็นประสบการณ์ที่มีค่าต่อชีวิตมาก อย่างหนึ่งในชีวิตจริงของนักเรียนแต่ละคนจะต้องประสบกับความสมหวังและผิดหวัง ซึ่งเทียบได้กับการชนะและการแพ้ในเกมกีฬา

3. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทดสอบความสามารถของตนเองกับเพื่อนร่วมชั้น หรือเพื่อนร่วมโรงเรียนที่อยู่ในวัยและระดับเดียวกัน

4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ประจำตัว เช่น การมีน้ำใจนักกีฬา การรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย การมีระเบียบวินัยในตนเอง การเคารพต่อกฎและระเบียบข้อบังคับ และอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะว่าการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการแข่งขันที่มีผลได้ผลเสียน้อย ทำให้การแข่งขันมักจะเป็นไปตามอุดมคติของการแข่งขันกีฬาที่แท้จริง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติต่อการแข่งขันกีฬา และได้นำการกีฬาไปใช้เล่นในเวลาว่าง เพื่ออุดมคติของการกีฬาอย่างแท้จริง คือ กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อมิตรภาพ และกีฬาเพื่อความสนุกสนาน

6. เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้รับความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเล่นกีฬา และการแข่งขันกีฬาภายในขอบข่ายและตามอุดมคติของการกีฬามากยิ่งขึ้น

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการพลศึกษาของโรงเรียนที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่ง เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้นอีก โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ของตนเองให้สูงยิ่งขึ้นอีก และในขณะเดียวกันก็เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอื่นๆ ประจำตัว การมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความรักหมู่รักคณะ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและอื่นๆ ในสภาพการณ์ที่ท้าทายมากกว่าควบคู่กันไปด้วย

การจัดโปรแกรมการพลศึกษาพิเศษ

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ การจัดพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อันอาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยการจัดสถานที่ กิจกรรมและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ นักเรียนที่มีความสามารถและสภาพของร่างกายแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ อาจจะแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้ คือ

ประเภทแรก ได้แก่ นักเรียนที่มีร่างกายปกติแต่ไม่มีพื้นฐานทางกลไกของร่างกายพอที่จะทำให้สามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนคนอื่นๆ ในระดับชั้นเดียวกันได้ เช่น มีกำลังแขน กำลังขา กำลังกล้ามเนื้อ ส่วนอื่นๆ ของร่างกายน้อยเกินไป นักเรียนที่มีความสามารถน้อยดังกล่าวนี้ ควรจะ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู เพื่อช่วยปรับปรุงและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในด้านที่ยังขาดหรือด้อยอยู่ให้มีความพร้อมให้สามารถที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับนักเรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียนได้ตามปกติต่อไปได้ การจัดกิจกกรมดังกล่าวนี้ครูควรจะได้คำนึงถึงความปลอดภัยความพร้อมของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นักเรียนเพิ่งฟื้นจากการเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นระยะเวลานานควรจะได้มีการปรึกษาแพทย์และมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

ประเภทที่สอง ได้แก่ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายที่ผิดปกติอย่างไม่ถาวร (Functional Defects) อันเนื่องมาจากการทำงานของกล้ามเนื้อของร่างกายด้านหนึ่งด้านใดมากเกินไป เช่น เด็กบางคนที่เลี้ยงน้องเองและชอบอุ้มน้องด้วยเอวข้างหนึ่งจะมีเอวเอียงไปข้างหนึ่ง นักเรียนบางคน ที่มีร่างกายสูงชะลูดมากว่าเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ทั้งหมดในชั้นเรียนเวลาเดินไปไหนกับเพื่อนคนอื่นๆ ก็พยายามย่นหรือเดินให้หลังโกงเพื่อให้มีความสูงเท่ากับเพื่อนคนอื่นๆ โดยไม่รู้สึกตัว ลักษณะร่างกายที่ผิดปกติอันเนื่องมาจากการทำงานของกล้ามเนื้อส่วนหนึ่งส่วนใดตามลักษณะของกิจกรรมหรือสิ่งแวดล้อมเช่นนี้นั้น ถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขโดยทันท่วงทีนาน ๆ เข้าอาจจะได้มีความไวต่อข้อบกพร่องเหล่านั้นได้หรือได้ด้วยความยากลำบากก็ได้ ฉะนั้นครูพลศึกษาที่ดีควรจะได้มีความไวต่อข้อบกพร่องของร่างกายของนักเรียนเหล่านั้นตลอดเวลาด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ที่อ่อนแอหรือขาดการเคลื่อนไหวมีความแข็งแรงได้สัดส่วนและความสมดุลกัน เป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนมีทรวดทรงและบุคลิกภาพที่สง่างามต่อไป

ประเภทที่สาม คือ นักเรียนที่มีสภาพทางด้านร่างกายผิดปกติอย่างถาวร (Structural Defects) เช่น แขน ขาลีบ เป็นอัมพาต อันเนื่องมาจากโรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุหรือสาเหตุอื่นๆ จริงอยู่แม้ว่าร่างกายมีความผิดปกติมากเช่นนี้ก็ตาม แต่ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนที่มีสภาพเช่นนี้ก็ยังมีเหมือนกัน ครูพลศึกษาที่ดีจะพยายามจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนที่มีสภาพร่างกายดังได้กล่าวมาแล้วนี้ควบคู่ไปด้วยกัน การจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนประเภทนี้ควรจะต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือจากแพทย์โดยใกล้ชิด มิฉะนั้นแล้วการจัดกิจกรรมพลศึกษานั้นอาจจะเป็นโทษแก่นักเรียนมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับก็ได้

ประเภทสุดท้าย คือ นักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นกว่านักเรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียน เช่น นักเรียนที่เป็นนักกีฬาดีเด่นของโรงเรียน หรือนักเรียนที่มีความสามารถสูง สามารถที่จะเข้าแข่งขันกีฬาระดับประชาชนหรือเป็นตัวแทนในทีมชาติเพื่อเข้าแข่งขันระหว่างประเทศ เป็นต้น ถ้าหากเป็นไปได้ก็ควรมีโครงการเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเหล่านี้ได้มีความสามารถยิ่งขึ้นต่อไป เช่น เป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยครูในการเรียนการสอน การฝึกซ้อม การเป็นเจ้าหน้าที่ เป็นต้น นอกจากเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ จะได้รับประโยชน์แล้วยังจะเป็นการฝึกหัดการเป็นผู้นำ การรับผิดชอบของนักเรียนและอื่นๆ ในการที่จะเป็นพลเมืองดีในสังคมต่อไปอีกด้วย

โปรแกรมนันทนาการ

วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวถึงโปรแกรมนันทนาการไว้ว่า

. . .การจัดนันทนาการในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่นๆ เพื่อสนองความต้องการหรือความสนใจของนักเรียน หรือเพื่อชดเชยให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการทั่วไปด้านการออกกำลังกายและความสนุกสนานหลังจากเวลาเรียนตามปกติ เช่น อาจจะเป็นเวลาเลิกเรียนตอนเย็น หรือวันหยุด เป็นต้น. . .

และมีหลักการจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน (วิสูตร กองจินดา, 2545) ดังนี้

1. ควรมีคณะกรรมการดำเนินงานโปรแกรมนันทนาการเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา และครูอื่นๆ ที่มีความสนใจ ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ

2. อุปกรณ์จะต้องจัดเตรียมให้เพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน

3. สถานที่จะต้องจัดเตรียมให้เพียงพอกับประเภทกิจกรรมและจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

4. ช่วงเวลาการจัดกิจกรรมนันทนาการ จะต้องเป็นเวลาว่างของนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดในเวลาดังนี้ เช่น ตอนเช้าก่อนเข้าเรียน พักกลางวัน ตอนเย็นหลังเลิกเรียน ตอนค่ำ วันหยุดราชการหรือวันนักขัตฤกษ์

5. กิจกรรมแต่ละอย่างควรมีอาจารย์ที่ปรึกษา

6. ควรให้นักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. ควรให้นักเรียนส่วนใหญ่สมัครร่วมกิจกรรมแต่ละประเภทด้วยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ

8. ให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกิจกรรมต่างๆ

9. ควรฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมนันทนาการ

10. การจัดกิจกรรมกลางคืน จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยให้มาก และจัดในกรณีที่จำเป็นจริงๆ

การจัดการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 22 ได้กำหนดการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้กล่าวว่าการสอน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน และได้วิเคราะห์องค์ประกอบของการสอน โดยแยกย่อยเป็นองค์ประกอบ 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านองค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่มาประกอบกันเป็นการสอน อันประกอบด้วย ครู หรือผู้สอน หรือวิทยากร นักเรียน หรือ ผู้เรียน และหลักสูตร หรือสิ่งที่จะสอน

2. ด้านองค์ประกอบย่อย หมายถึง องค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอนซึ่งจะต้องประกอบด้วยกระบวนการเหล่านี้จึงจะทำให้เป็นการสอนที่สมบูรณ์ ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การใช้สื่อและการผลิตสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประเมินผลการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 26 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา

นั่นหมายถึงผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนให้ครบทุกด้าน ซึ่งในการประเมินผู้สอนควรมีรูปแบบในการประเมินที่หลากหลาย ซึ่งการประเมินทางเลือกใหม่และวิธีการประเมินตามสภาพจริง เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินสาขาวิชาพลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 26 ได้กำหนดไว้

สุวิมล ตั้งสัจจพจน์ และ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542) ได้เสนอวิธีการประเมินตามสภาพจริงไว้ดังนี้

> . . .การช่วยให้ครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่เป็นจริงของผู้เรียน มีความเป็นธรรมชาติเน้นการปฏิบัติ ความรู้ ทักษะ และผลลัพธ์อื่น ได้แก่ เจตคติ แรงจูงใจ และพฤติกรรมทางสังคม มีวิธีการในการประเมิน 10 วิธีคือ การประเมินโดยเพื่อน การประเมินโดยกำหนดเวลา การประเมินโดยโครงการกลุ่ม การประเมินโดยบุคคล การประเมินโดยบทบาทสมมุติ การประเมินโดยสะท้อนผล การประเมินตนเอง การประเมินโดยใช้เหตุการณ์การทำงาน การประเมินโดยการสังเกต และการประเมินโดยสะสมผลงาน. . .

และ กรรวี บุญชัย (2552) ได้กล่าวถึงเครื่องมือและวิธีการประเมินผลไว้ว่า

> . . .เครื่องมือและวิธีการในการประเมิน ได้แก่ สมุดสะสมงาน (portfolio) สมุดบันทึก (cumulative records) การสังเกตของครู (teacher observation) แบบตรวจสอบรายการ (checklist) แบบประมาณค่า (rating scales) เกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubrics) บันทึกชีวประวัติหรือเหตุการณ์ประจำวัน โครงงานกลุ่ม (group project) การสอบข้อเขียน (written test) โครงงานของผู้เรียน (student project) สมุดจดบันทึก (student log). . .

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากนี้ กรรวี บุญชัย (2550) ยังได้แบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation) เป็นการประเมินที่ทำการวัดออกมาเป็นจำนวน ตัวเลข เช่น การวัดความเร็วในการวิ่ง 100 เมตร จะได้เป็นระยะเวลาซึ่งวัดด้วยนาฬิกาจับเวลา การวัดระยะทางในการยืนกระโดดไกล จะได้ผลเป็นระยะทางจากการวัดด้วยเทปวัดการทำลุก- นั่ง 1 นาที จะได้จำนวนครั้งที่ปฏิบัติได้ และการยิงประตูบาสเกตบอลใต้แป้นภายในเวลา 30 วินาที จะได้จำนวนครั้งที่ยิงประตูได้ เป็นต้น ซึ่งแบบทดสอบที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นแบบทดสอบปรนัย (Objective Test) จะมีลักษณะการทดสอบที่ชัดเจน ผู้ให้คะแนนจึงไม่มีผลต่อการให้คะแนน

2. การประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation) เป็นการประเมินความถูกต้อง ความสวยงามของการปฏิบัติหรือความสามารถในกีฬาชนิดต่าง ๆ ที่ไม่สามารถประเมินในเชิงปริมาณได้ เช่น ยิมนาสติกลีลา กระโดดน้ำ การเต้นรำ กิจกรรมเข้าจังหวะ ดาบสากล หรือท่าทางการเหวี่ยงไม้กอล์ฟ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเป็นการประเมินด้วยการสังเกตของครูผู้สอน (Subjective Test) ซึ่งจะมีผลต่อการให้คะแนนเพราะบางครั้งอาจจะเกิดจากความพึงพอใจของผู้ให้คะแนนแต่ละคน

และ กรรวี บุญชัย (2552) ยังได้กล่าวถึง มาตรฐานสำหรับการประเมิน (Standard for Evaluation) ว่าแบ่งได้ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

การอิงเกณฑ์/การอิงบรรทัดฐาน (Criterion referenced) เป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ คาดว่าทุกส่วนทุกคนหรือส่วนใหญ่สามารถบรรลุได้ นักเรียนบรรลุระดับการปฏิบัติที่ต้องการ ไม่ได้เปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคน ไม่สนใจในการเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ แต่เปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ ในการกำหนดเกณฑ์นั้นก็อาศัยจากเกณฑ์หรือกลุ่ม หรือจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

การอิงปกติวิสัย (Norm referenced) มีการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนด้วยกัน ต้องการทราบว่านักเรียนประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน เมื่อตรวจสอบคะแนนของตนเองกับคะแนนของนักเรียนคนอื่นๆ ในแบบทดสอบเดียวกัน การรายงานผลนั้นบอกได้ว่านักเรียนคนนั้นปฏิบัติทักษะดีแค่ไหนเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่นๆ แต่เพศเดียวกัน กลุ่มอายุหรือชั้นเดียวกัน

หลักการพิจารณาองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ว่า “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา” (มาตรา 26)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กล่าวถึงการให้ระดับผลการเรียน ในระดับมัธยมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่านและไม่ผ่าน

กรรวี บุญชัย (2550) ได้กล่าวถึงหลักการพิจารณาองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด) ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด) ประกอบด้วย พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ

2. การประเมินผลต้องครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะสมรรถภาพทางกาย รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

3. ประเมินจากคุณภาพของงานและกระบวนการทำงานของผู้เรียน โดยใช้การประเมินแบบกำหนดเกณฑ์การประเมิน (rubric assessment)

4. เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ส่งเสริมให้มีการประเมินตนเอง (self assessment) ประเมินโดยเพื่อน (peer assessment)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. จุดสำคัญในการประเมินนักเรียน การประเมินเป็นระยะ (formative) มีความสำคัญมากกว่าการประเมินแบบสรุป (summative)

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการประเมินผลทางพลศึกษา สรุปได้ว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่กับกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล (Evaluation) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative Evaluation) และการประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative Evaluation) มาตรฐานสำหรับการประเมิน (Standard for Evaluation) มี 2 ประเภทคือ การอิงเกณฑ์/การอิงบรรทัดฐาน (Criterion referenced) และการอิงปกติวิสัย (Norm referenced) องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน (เกรด) ประกอบด้วย พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามมาตรา 89 (21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้ (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2553)

1. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

1.1 จัดอยู่ในรูปของอนุบาลศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำนักงานเขต โดยเปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1-2 จำนวน 429 โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 436 โรงเรียน

1.2 จัดอยู่ในรูปศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาสังคม ซึ่งดำเนินงานในลักษณะของการให้ความสนับสนุนชุมชนที่เปิดดำเนินการและสำนักอนามัย ซึ่งเปิดสถานเลี้ยงเด็กกลางวันและให้การสนับสนุนบ้านเลี้ยงเด็ก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษา และสำนักงานเขต มีโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 431 โรงเรียน จากโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 436 โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่กระจายทั่วพื้นที่ 50 สำนักงานเขต

3. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เปิดสอนในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร จำนวน 102 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษา และสำนักงานเขต และได้จัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแยกออกจากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปี สำนักงานเขตบางกะปี โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ สำนักงานเขตสวนหลวง โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ สำนักงานเขตประเวศ และโรงเรียนมัธยมปุรณาวาส สำนักงานเขตทวีวัฒนา

4. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร โดยรวมวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาลและวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ.2553 อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการแพทย์

5. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ร่วมกับสำนักงานบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร และการให้ความร่วมมือในการเนินงานโรงเรียนผู้ใหญ่ จัดให้แก่กลุ่มสนใจตามความเหมาะสม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาสังคม

6. การจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

6.1 การศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) เปิดรับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านใดด้านหนึ่งเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 มีโรงเรียนที่เปิดการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) จำนวน 100 โรงเรียน อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำงานเขต

6.2 การศึกษาเฉพาะทางด้านกีฬาและดนตรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กีฬา เปิดสอนนักเรียนกีฬาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวิชูทิศ สำนักงานเขตดินแดง โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ และโรงเรียนวัดทองสัมฤทธิ์ สำนักงานเขตมีนบุรี ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักสวัสดิการสังคม

ดนตรี เปิดสอนหลักสูตรเฉพาะทางดนตรีสากลสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร

ภารกิจหลักในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครคือ การจัดการศึกษาในระดับระถมศึกษา ส่วนการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอาศัยแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2531 ซึ่งเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในระดับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานครได้จัดขึ้นในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้รับมติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบดำเนินการได้ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2535 ซึ่งกรุงเทพมหานครจัดเป็นการเสริมจากที่กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเพื่อสนองนโยบายรัฐบาลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เด็กและเยาวชนของไทย เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2541 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครในปัจจุบันมิได้มีความมุ่งหวังเพียงเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาโดยการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่มีฐานะยากจนให้มีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งสายสามัญและสายอาชีพมากขึ้นเท่านั้น กรุงเทพมหานครมุ่งพัฒนาให้การศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาด้วยการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานครได้พยายามยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครให้สมศักดิ์ศรีของความเป็นโรงเรียนแห่งกรุงเทพมหานคร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปฏิญญาราชบุรี ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

ผลจากการประชุมวิชาการแห่งชาติระหว่างวันที่ 10-12 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย ที่จังหวัดราชบุรี สมาชิกสมาคมฯ และผู้เข้าร่วมประชุมได้ข้อสรุปเพื่อประกาศเป็นปฏิญญาราชบุรีไว้ 12 ข้อ (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ดังต่อไปนี้

1. การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้นรวมถึงระดับอาชีวศึกษาด้วย ในสถาบันอุดมศึกษาควรต้องจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นวิชาบังคับให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนอย่างน้อย 2 หน่วยกิตตลอด 4 ปีการศึกษา

2. บุคลากรผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องมีวุฒิการศึกษาในสาขานี้โดยตรง และจัดหาให้มีจำนวนได้สัดส่วนกับจำนวนผู้เรียน รวมทั้งได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

3. การเตรียมหรือผลิตบุคลากรทางวิชาชีพสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่กำหนดโดยองค์การสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการ กีฬาและการเต้นรำสากล (ICHPERSD) และองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

4. หลักสูตรสุขศึกษาและพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยบุคลากรในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง รวมทั้งสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทยด้วย

5. สถาบันการศึกษาทุกระดับ ควรต้องดำเนินการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว/การกีฬาอย่างต่อเนื่อง

6. ควรมีการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพ ด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. ต้องมีการประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับปรัชญา และมาตรฐานการเรียนรู้ในวิชาชีพอย่างครบถ้วน โดยการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

8. นอกจากใบประกอบวิชาชีพครูแล้ว บุคลากรผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องมีใบประกอบวิชาชีพของสาขานี้เพิ่มอีกด้วย

9. การดำเนินงานตามข้อ 8 สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย และสมาคมวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมอยู่ด้วยในฐานะองค์กรวิชาชีพ

10. รัฐควรกำหนดหน่วยงาน องค์กรที่รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาในสาขานี้ และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้อง

11. การจัดหลักสูตรในสถานศึกษาในส่วนของสุขศึกษาและพลศึกษา ควรมีการดำเนินงาน 3 ขอบข่าย คือ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การบริการ และการจัดสิ่งแวดล้อม

12. ควรให้ความสำคัญกับการประเมินด้านสุขภาพในการประเมินสัมฤทธิผลของผู้เรียนในระดับชาติด้วย

จากหลักการดังกล่าว สามารถสรุปเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ คือ โรงเรียนต้องจัดเวลาเรียนวิชาพลศึกษาให้เป็นสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องมีวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาโดยตรง และจัดให้ได้สัดส่วนกับจำนวนผู้เรียน ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ต้องดำเนินการพัฒนาโดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษา โรงเรียนควรพัฒนาครูผู้สอนด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

ผลจากการประชุมระหว่างประเทศด้านการกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education) เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2005 ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทย โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม 627 คน จาก 65 ประเทศ ได้มีข้อตกลงร่วมกันในปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (Bangkok Agenda on Sport and Education) (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Natons, 2005) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬาและการพลศึกษาในมิติการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนที่มีคุณภาพ

2. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ

3. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว

4. หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัคร ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและบุคลากรด้านการกีฬาสำหรับประชาชนทั่วไป ในการเข้าไปมีส่วนในการพัฒนากีฬาและการศึกษา

5. ให้ทุกประเทศจัดทำนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพด้านการกีฬาและการพลศึกษา ประกอบด้วยแผน 2 ระยะๆ ละ 5 ปี

6. ควรมีการรวบรวมผลการวิจัยองค์ความรู้ ผลของการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ระบบการจัดการ การวัดและการประเมินผลไว้ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาแผนฯ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. ควรนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยทุนและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ เช่น เดียวกับผู้รับผิดชอบด้านการกีฬาและการพลศึกษาในกระทรวง เครือข่ายสถาบัน และสมาคมวิชาชีพ ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล

8. ขอบเขตของยุทธศาสตร์ชาติ ควรครอบคลุมถึงหลักสูตรการศึกษาด้านการกีฬาและการพลศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมไปถึงในโปรแกรมการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนและโปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานอาชีพด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน

9. ประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ ควรให้มีเรื่องของการขยายผลของการกีฬาและการพลศึกษาไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาในสหัสวรรษนี้โดยเฉพาะเป้าหมาย เพื่อขจัดความยากจนการรณรงค์ด้านการศึกษาสำหรับเยาวชน ความเสมอภาคทางเพศ และการดูแลสุขภาพ

10. การจัดเตรียมผู้ฝึกสอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา ควรจัดเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นที่ความรู้ในหลักสูตรและข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญส่วนบุคคลในระดับโรงเรียน รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย จริยธรรม เป็นต้น

11. องค์การสหประชาชาติ ควรให้การสนับสนุนการนำผลของยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติในระดับชาติ

12. องค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดปีแห่งการกีฬาและการพลศึกษาระหว่างประเทศ ควรนำเสนอแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียนต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ

ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษาเป็นการทบทวนเป้าหมายของการนำกีฬาและการพลศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยการกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งในระดับอนุบาล ประถม มัธยมศึกษา และระบบการศึกษานอกโรงเรียน โดยควรกำหนดให้วิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน พร้อมทั้งกำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดชั่วโมงการเรียนการสอน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิชาพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในระยะยาว บนพื้นฐานแนวความคิดหลักการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า พร้อมทั้งส่งเสริมโปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านกีฬาและการพลศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานด้านการกีฬาสำหรับเยาวชนในการพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และการพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชาตรี สำราญสุข (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคกลางของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 215 คน จาก 215 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 198 ฉบับ (ร้อยละ 92.09) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา ทุกโรงเรียนมีการจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยคณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตร ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้งมีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 50, 20, 10, 10 และ 10 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อเนชา มาสมัคร (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 180 คน จาก 180 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.44 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษา ในช่วงชั้นที่ 3 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ และในช่วงชั้นที่ 4 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 40, 20, 20, 10 และ 10 ตามลำดับ

อรพรรณ ปุญญา (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 534 คน จาก 534 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมบูรณ์จำนวน 463 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.70 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษา ในช่วงชั้นที่ 3 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ และในช่วงชั้นที่ 4 กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบองเกณฑ์ องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเป็นเท่ากับ 40, 20, 10, 10 และ 10 ตามลำดับ

วินัย พูลศรี (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร จำนวน 70 คน ครูพลศึกษา จำนวน 140 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 280 คน ตามตารางการสุ่มตัวอย่างของเครซี่ และมอร์แกนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก มีดังนี้คือ

1. ด้านหลักสูตรและกิจกรรมทางพลศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า สภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ด้านผู้บริหารและการบริหารพลศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านผู้สอนและการสอน ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

4. ด้านผู้เรียน ในทัศนะของครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียนโดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่ เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

6. ด้านการวัดและการประเมินผล ในทัศนะของครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่ เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง “โครงการประเมินผล ยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2545-2549) และประเมินการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีกำหนดพื้นที่เป้าหมายไว้ 5 ภาค ได้แก่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร แล้วสุ่มจังหวัดตัวอย่าง 4 จังหวัดในแต่ละภาค และรวมกรุงเทพมหานครเป็น 17 จังหวัด ในแต่ละจังหวัด สุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. จำนวนตัวอย่างนักเรียน นักศึกษาสุ่มสำรวจจากจำนวนโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 125 โรงเรียน พื้นที่ 500 คน รวม 2,500 คน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. จำนวนตัวอย่างประชาชนทั่วไปพื้นที่ละ 500 คน รวม 2,500 คน

3. จำนวนนักกีฬา 5 ภาค พื้นที่ทั่วประเทศ จำนวนรวม 793 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 7 ชุด โดยในแบบสอบถามจะตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่สามารถนำไปพิจารณาใช้เป็นเกณฑ์บ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ต่างๆได้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีดังนี้

1. โรงเรียนและสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายให้กับนักเรียนและเยาวชน

2. โรงเรียนและสถานศึกษาส่วนใหญ่มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอนด้านพลศึกษา รวมทั้งครูพลศึกษาไม่เพียงพอ

3. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูพลศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในปี 2548 มีจำนวนโรงเรียนขั้นพื้นฐานทั่วประเทศเท่ากับ 32,280 โรงเรียน มีครูที่มีวุฒิสอนพลศึกษาจำนวน 16,957 คน คิดเป็นจำนวนครูพลศึกษาต่อโรงเรียนเท่ากับ 0.52 คนต่อโรงเรียน ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายครู 1 คนต่อ 1 โรงเรียน หรือคิดเป็นจำนวนโรงเรียนที่มีครูวุฒิสอนพลศึกษาเฉลี่ยทั่วประเทศร้อยละ 52.5 แสดงว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีความต้องการครูที่มีวุฒิสอนพลศึกษาอีกเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั่วประเทศ

4. วุฒิของครูที่สอนพลศึกษาในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน จากจำนวนโรงเรียน 393 โรงเรียน มีครูที่สอนพลศึกษาจำนวน 1,093 คน จำแนกเป็นครูที่มีวุฒิพลศึกษา จำนวน 758 คน คิดเป็นร้อยละ 69.3 วุฒิวิทยาศาสตร์การกีฬาร้อยละ 1.1 วุฒิสุขศึกษาร้อยละ 3.9 และวุฒิอื่นๆ ร้อยละ 25.6 แสดงว่า ยังขาดครูที่มีวุฒิพลศึกษาอีกร้อยละ 30.7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อดิศักดิ์ พงศ์ลี้ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 211 คน นักเรียนหญิง 189 คน รวมทั้งสิ้น 400 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547

1.1 โดยรวมสภาพที่เป็นจริง จำแนกแยกตามระดับชั้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความเห็นว่า มีสภาพที่เป็นจริง คิดเป็นร้อยละ 74.34, 70.97 และ75.31 ตามลำดับ

1.2 โดยรวมสภาพที่เป็นจริง จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความเห็นว่า มีสภาพที่เป็นจริง คิดเป็นร้อยละ 87.24, 89.68 โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 88.40

2. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

2.1 ด้านหลักสูตรและการสอนพลศึกษา นักเรียนมีความเข้าใจหลักสูตรและเนื้อหาการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นอย่างดี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.71

2.2 ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 81.30

2.3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.25 โดยเฉพาะเรื่องต้องการความสะอาดของอาคารสถานที่ และอุปกรณ์มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

2.4 ด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.75

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรายุธ สมบูรณ์ (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 ของครูผู้สอนพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการเปรียบเทียบตามตัวแปรต่อไปนี้ 1) ตัวแปรขนาดของโรงเรียน ซึ่งมีด้วยกัน 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ 2) ตัวแปรเพศของครูผู้สอนพลศึกษา 3) ตัวแปรพื้นที่ตั้งของโรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในใจกลางเมืองกับที่ตั้งอยู่ในเขตชานเมือง กลุ่มตัวอย่างเป็น ครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 116 โรงเรียน ครูจำนวน 4 คน ต่อโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 464 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) เท่ากับ .95 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 464 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 399 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.00 ข้อมูลที่ได้รับนำไปวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยของปัญหาเท่ากับ 2.26 เมื่อพิจารณาในปัญหาแต่ละด้าน พบว่าปัญหาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระในหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน พบว่า ขนาดโรงเรียนต่างกันมีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การเปรียบเทียบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศของผู้สอน พบว่า เพศของครูผู้สอนต่างกันมีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และในด้านการวัดและการประเมินผล โดยครูผู้สอนพลศึกษาเพศชายมีปัญหามากกว่าครูผู้สอนพลศึกษาเพศหญิง

4. การเปรียบเทียบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรพื้นที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า พื้นที่ตั้งของโรงเรียนที่ต่างกันมีปัญหาการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน และในด้านการวัดและการประเมินผล โดยโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตใจกลางเมืองมีปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชานเมือง

ภารดี อมรรัตนานนท์ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินองค์ประกอบเฉพาะในการประเมินโครงการดังนี้

1. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนของบุคลากร งบประมาณ และอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวก

2. เพื่อประเมินการบริหารโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน กระบวนการบริหารโครงการต่างๆ โดยพิจารณาจาก การวางแผนโครงการ การจัดบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยการ การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล และการบริหารงบประมาณ

3. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน การดำเนินงานต่างๆ ในขั้นตอนต่างๆ โดยพิจารณาจากวิธีการดำเนินงานตามแผน กระบวนการติดตามและประเมินผล ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ปัญหาและอุปสรรค

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. เพื่อประเมินพฤติกรรมการนำเอาความรู้ไปใช้ โดยพิจารณาจาก การนำความรู้ที่ได้จากการไปปฏิบัติ การนำเอาประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการไปเป็นแนวทางในการประกอบกิจกรรมใช้เป็นกิจกรรมยามว่าง

5. เพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการ โดยพิจารณาจากความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมทางกาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารโครงการ รวมทั้งสิ้น 116 คน คณะกรรมการดำเนินงานจาก 116 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 348 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการจาก 11 โรงเรียน โรงเรียนละ 60 คน รวมทั้งสิ้น 660 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ได้รับแบบสอบถามคืน 1,124 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนของบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับเหมาะสมมาก แต่งบประมาณ อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

2. การวางแผนโครงการ การจัดบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยการสั่งการ การบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก แต่การประสานงานและการรายงานผล อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

3. วิธีการดำเนินงานตามแผน กระบวนการติดตามและประเมินผล ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

4. การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ การนำเอาประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการไปเป็นแนวทางในการประกอบกิจกรรมใช้เป็นกิจกรรมยามว่าง อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพลศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กุลยา อนันตวงศ์ (2539) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถม สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาระหว่างผู้บริหารและครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง จำนวน 858 ฉบับ ให้กับผู้บริหาร 429 ฉบับ ครูพลศึกษา 429 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 715 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบด้วยค่า “ที” (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ครูพลศึกษามีวุฒิทางพลศึกษา มีครูพลศึกษาโดยเฉลี่ย 1.73 คน ต่อโรงเรียน จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน นักเรียนโดยเฉลี่ยห้องละ 31-45 คน สนามที่ใช้ในการเรียนการสอน คือ สนามคอนกรีตและสนามหญ้า อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน มีไม่ครบทุกกิจกรรมที่จัดการเรียนการสอน และมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน โรงเรียนมีการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา คือ จัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนร้อยละ 95.52 โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนร้อยละ 98.60 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการร้อยละ 92.03 และโครงการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาพิเศษสำหรับเด็กผิดปกติร้อยละ 10.49

2. ปัญหาการจัดดำเนินโปรแกรมพลศึกษาโดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงบประมาณ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ขาดงบประมาณในการจัดโปรแกรมพลศึกษา ทั้งในด้านการจัดหาสนาม อุปกรณ์กีฬา และสื่อในการสอนพลศึกษา ขาดงบประมาณในการบำรุงรักษาสนามและอุปกรณ์ ขาดงบประมาณในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และไม่สามารถหางบประมาณจากแหล่งอื่นมาสนับสนุน การจัดกิจกรรมพลศึกษาของโรงเรียนได้ ส่วนด้านการวางแผน ด้านการจัดและดำเนินการ ด้านบุคลากร ด้านการสั่งการและกำกับติดตาม ด้านการประเมินผลมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดและดำเนินการ ด้านบุคลากร ด้านการสั่งการและติดตามผล ด้านการประเมินผล ด้านงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งานวิจัยต่างประเทศ

Bowen (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเยาวชนในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ไม่ได้รับโอกาสที่เพียงพอในการรักษาน้ำหนักตัวเพื่อการมีสุขภาพดี: เวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชาติ จากข้อมูลที่ได้รับพบว่า นักเรียนได้เรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนน้อย ไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพ จึงได้มีความร่วมมือจาก Boise State University,Lewis-Clark State College, Idaho State University, and the Idaho Association of HPERD ทำการสำรวจ โดยส่งแบบสำรวจ จำนวน 618 ชุด ไปให้ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) โดยเป็นแบบสำรวจที่สอบถามเกี่ยวกับจำนวนและคุณภาพของสาระหลักสูตรทางด้านสมรรถภาพทางกาย ได้รับแบบสำรวจตอบกลับคืน 46 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังได้มีการประเมินดัชนีมวลกาย (BMI) ของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ส่วนใหญ่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด มีจำนวนนักเรียนต่อห้องน้อย และผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) ได้กำหนดไว้ว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาควรเรียนวิชาพลศึกษาอย่างน้อย 150 นาที/สัปดาห์ และ 225 นาที/สัปดาห์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการสำรวจพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) เรียนวิชาพลศึกษาเฉลี่ย 55 นาที/สัปดาห์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนวิชาพลศึกษาเฉลี่ย 128 นาที/สัปดาห์ และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเรียน 194 นาทีสัปดาห์ การวัดและการประเมินผลวิชาพลศึกษาของโรงเรียนในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) จากการศึกษาพบว่า มีครูพลศึกษาเพียง 13 เปอร์เซนต์ที่ทำการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และ 45 เปอร์เซ็นต์ที่ประเมินดัชนีมวลการ (MBI) ของนักเรียน แสดงว่า ยังมีโรงเรียนที่ขาดการประเมินวิชาพลศึกษา

เนื่องจากมีการทดสอบสมรรถภาพทางกายน้อย โดยเฉพาะเรื่องน้ำหนักตัวของนักเรียน ทำให้พบว่า มีนักเรียนมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์มีน้ำหนักเกินและอ้วน เนื่องจากมาตรฐานของสมรรถภาพทางกายไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ครูควรแนะนำให้นักเรียนออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kulik (2009) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวชี้วัดของคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ตามข้อกำหนดของ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennylvania) และเพื่อประเมินว่าลักษณะของโรงเรียน (สถานที่ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม) มีผลต่อเวลาในการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 39 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 91 โรงเรียน ที่ตั้งอยู่ในมณฑลออลเลนนี (Alleghney) มณฑลบีเวอร์ (Beaver) มณฑลอินเดียนา (Indiana) และมณฑลเวสมอร์แสนด์ (Westmoreland) โดยให้หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาหรือครูพลศึกษาทำแบบสำรวจออนไลน์เกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) ได้กำหนดให้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับโปรแกรมพลศึกษาที่มีคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนวันที่สอนวิชาพลศึกษาคือ 28 ± 1.4 2.7 ± 1.4 และ 2.5 ± 1.4 วัน/สัปดาห์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ และเวลาที่ใช้สอนคือ 104.9 ± 54.3 100.1 ± 55.1 และ 92.3 ± 53.4 นาที/สัดาห์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ นากจากนั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า คุณสมบัติของครูพลศึกษาหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่ได้ส่งผลต่อเวลาที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา อีกทั้งไม่ได้เป็นผลจากขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาทุกวัน และไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา 225 นาที/สัปดาห์

Nation Association for Sport and Physical Education & American Heart Association (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของวิชาพลศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสถานภาพของวิชาพลศึกษาในแต่ละรัฐและในโคลัมเบีย เกี่ยวกับด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้านเด็กที่ได้รับการยกเว้น การยกเว้นการจัดเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการและหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน ด้านจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ด้านมาตรฐาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านวุฒิการศึกษาของครูพลศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านที่ตั้งผู้ประสานงานของรัฐ และด้านการรวบรวมข้อมูลดัชนีมวลกาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับการตอบกลับจำนวน 51 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็นของแต่ละรัฐ สรุปเป็นแผนภูมิ ผลการวิจัยจะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดและนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงแก้ไขตามที่ต้องการ

ผลการวิจัยพบว่า ถึงแม้ว่ารัฐส่วนใหญ่มีการคำสั่งเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเวลาที่ต้องการแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้นการจัดเรียนการสอนและหรือมีการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีการนี้เป็นการลดประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนลง

ในด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลของวิชาพลศึกษา คือ การควบคุมการศึกษาภายใน บางรัฐจัดได้มีมาตรฐาน หรือมีการกำหนดไว้แบบกว้างเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกเวลาที่เฉพาะเจาะจง จำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง และการประเมินนักเรียนเป็นเขตโรงเรียน หรือประเมินระดับอื่นๆ ผลการวิจัยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาเหล่านี้ จะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ

Dumaguin (1985) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของมลรัฐฮาวาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมิน (The Physical Education Assessment Instrument) ของมลรัฐฮาวาย ซึ่งใช้ในการประเมินผู้บริหารโรงเรียน ได้ส่งแบบสำรวจจำนวน 16 ชุด ให้กับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 16 โรงเรียนที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการเปรียบเทียบผลการวิจัยครั้งนี้กับผลการวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบประเมินค่าเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล และเพื่อใช้ในการประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของโปรแกรมพลศึกษาในแต่ละโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนต่ำกว่ามาตรฐานและบางโรงเรียนไม่ได้จัดโปรแกรมการการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับการวิจัยผ่านมาพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับในร่มและกลางแจ้งเพิ่มมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 436 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 431 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 5 โรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเขต	จำนวนโรงเรียน
1. กลุ่มกรุงเทพกลาง	41
2. กลุ่มกรุงเทพใต้	59
3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ	46
4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก	131
5. กลุ่มกรุงธนเหนือ	90
6. กลุ่มกรุงธนใต้	69
รวม	**436**

ที่มา: สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด (Multi-Response)

2.2 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.3 จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือก มากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และคำถามปลายเปิด

2.4 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถาม ที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.5 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นคำถามปลายปิด แบบสำรวจรายการ (Check Lists)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.6 การจัดการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.7 การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป แบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของคำถามและวิธีการวิเคราะห์แบบสอบถาม

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	- ขนาดของโรงเรียน - ลักษณะของโรงเรียน - จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อ 1 ห้องเรียน	- คำถามปลายปิดแบบคำถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียว	ร้อยละ
2. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา			
2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	- จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน - ช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษา - จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา - จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบการศึกษาในสาขาอื่น ๆ - คุณวุฒิทางการศึกษา - ตำแหน่งทางวิชาการ - ภาระงานสอน - รายวิชาที่สอน - ระดับชั้นที่สอน - การพัฒนาครูผู้สอนด้านการเรียนการสอน	- คำถามปลายปิดแบบคำถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียวและแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
2.2 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	- กระบวนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - เอกสารหลักสูตร - องค์ประกอบที่สำคัญในการพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกาย/กีฬา	- คำถามปลายปิดแบบคำถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียวและแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ
2.3 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	- จำนวนชั่วโมงเรียน/สัปดาห์/ภาคเรียน - กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดในแต่ละชั้นปี	- คำถามปลายปิดแบบคำถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียว - คำถามปลายเปิด	ร้อยละ ฐานนิยม
2.4 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน	- โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน - โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ - โปรแกรมนันทนาการ	- คำถามปลายปิดแบบคำถามเลือกและแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่จะศึกษา	ลักษณะของคำถาม	การวิเคราะห์
2.5 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา	- สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดเรียนการสอน - สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน - อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	- คำถามปลายปิด	ร้อยละ
2.6 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษา	- พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 - กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - รูปแบบของการสอนการจัดกิจกรรม - สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คำถามปลายปิดแบบคำถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียวและแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ	ร้อยละ
2.7 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา	- เกณฑ์ในการตัดสินคะแนน - เกณฑ์การประเมินผล - การกำหนดความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ - เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการวัดและประเมินในแต่ละองค์ประกอบ	- คำถามปลายปิดแบบคำถามเลือกคำตอบเพียงข้อเดียวและแบบคำถามที่สามารถให้เลือกข้อคำตอบได้หลายข้อ - คำถามปลายเปิด	ร้อยละ ฐานนิยม

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไข

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 16 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาในส่วนขององค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ความเหมาะสม และการใช้ภาษาสำหรับข้อคำถามในแต่ละด้าน ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเห็นว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6. เสนอผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย พิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม และเก็บคืน ทั้งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ในการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว 7 วัน ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามเป็นระยะๆ และเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นบางส่วน พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 382 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.61 แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อคำถามปลายปิดแบบคำถามให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าฐานนิยม (Mode)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 382 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมด 436 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.61 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา
2. การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา
3. จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา
4. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
5. สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา
6. การจัดการเรียนรู้
7. การประเมินผลการเรียนรู้

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง ประกอบความเรียง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4-53

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน แยกตามขนาดของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียนและสัดส่วนของจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องเรียนในความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน นำเสนอเป็นค่าร้อยละ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขนาดของโรงเรียน ลักษณะของโรงเรียนและสัดส่วนของจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องเรียนในความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน

(N = 382)

รายการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดของโรงเรียน		
เล็ก (มีจำนวนนักเรียน 1 - 400 คน)	165	43.19
กลาง (มีจำนวนนักเรียน 401 - 800 คน)	123	32.20
ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 801 คนขึ้นไป)	94	24.61
ลักษณะของโรงเรียน		
โรงเรียนประถมศึกษา	313	81.94
โรงเรียนมัธยมศึกษา	3	0.78
โรงเรียนขยายโอกาส	66	17.28
สัดส่วนของจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ยต่อ 1 ห้องเรียน ในความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน		
น้อยกว่า 30 คน	133	34.82
31-40 คน	236	61.78
41-50 คน	13	3.40

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.19) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 32.20) และโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 24.61) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.94) เป็นโรงเรียนประถมศึกษา รองลงมาเป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ร้อยละ 17.28) และโรงเรียนมัธยมศึกษา (ร้อยละ 0.78) ตามลำดับ

จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องเรียนต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.78) คือ 31-40 คน รองลงมาคือน้อยกว่า 30 คน (ร้อยละ 34.82) และ 41-50 คน (ร้อยละ 3.40) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 7 ด้าน คือ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ นำเสนอเป็นค่าร้อยละและฐานนิยม ดังรายละเอียดในตารางที่ 4-53

2.1 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนและช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(N = 727)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน		
ครูประจำการ	723	99.45
- เพศชาย	535	73.59
- เพศหญิง	188	25.86
ครูอัตราจ้าง	4	0.55
- เพศชาย	4	0.55

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(N = 727)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
อายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียน		
น้อยกว่า 25 ปี	9	1.24
25-29 ปี	74	10.18
30-34 ปี	135	18.57
35-39 ปี	125	17.19
40-44 ปี	79	10.87
45-49 ปี	61	8.39
50-54 ปี	148	20.36
55 ปีขึ้นไป	96	13.20

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า จำนวนครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 727 คน เป็นครูประจำการ 723 คน (ร้อยละ 99.45) เพศชาย 535 คน (ร้อยละ 73.59) เพศหญิง 188 คน (ร้อยละ 25.86) เป็นครูอัตราจ้าง 4 คน (ร้อยละ 0.55) เป็นเพศชาย 4 คน (ร้อยละ 0.55)

ช่วงอายุของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 20.36) อายุระหว่าง 50-54 ปี รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 30-34 ปี (ร้อยละ 18.57) ถัดมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 35-39 ปี (ร้อยละ 17.19) อายุตั้งแต่ 55 ปี (ร้อยละ 13.20) ช่วงอายุระหว่าง 40-44 ปี (ร้อยละ 10.87) ช่วงอายุระหว่าง 25-29 ปี (ร้อยละ 10.18) และน้อยกว่า 25 ปี (ร้อยละ 1.24) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(N=382)

จำนวนครูผู้สอนพลศึกษา (คน)	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
0	83	21.73
1	173	45.29
2	70	18.32
3	33	8.64
4	9	2.36
5	7	1.83
6	4	1.05
7	2	0.52
10	1	0.26

จากตารางที่ 5 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่ไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา จำนวน 83 โรงเรียน (ร้อยละ 21.73)

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ 173 โรงเรียน (ร้อยละ 45.29) มีครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา 1 คน รองลงมาคือ จำนวน 70 โรงเรียน (ร้อยละ 18.32) มีครูพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา 2 คน และ มี 33 โรงเรียน (ร้อยละ 8.64) มีครูพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา 3 คน ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(N = 727)

วุฒิการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
คุณวุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	614	84.46
ปริญญาโท	113	15.54
สาขาวิชา		
สาขาวิชาพลศึกษา	531	73.04
สาขาวิชาอื่นๆ ดังนี้	196	26.96
- สุขศึกษา	27	3.72
- ประถมศึกษา	20	2.75
- คอมพิวเตอร์	17	2.34
- ศิลปศึกษา	12	1.65
- วิทยาศาสตร์	12	1.65
- ภาษาอังกฤษ	11	1.51
- วิทยาศาสตร์การกีฬา	9	1.24
- สังคมศึกษา	9	1.24
- ดนตรี	9	1.24
- เทคโนโลยีการศึกษา	6	0.83
- ภาษาไทย	5	0.69
- จิตวิทยาและการแนะแนว	4	0.55
- ปฐมวัย	4	0.55
- นาฏศิลป์ไทย	3	0.41
- บรรณารักษศาสตร์	3	0.41
- บริหารการศึกษา	2	0.27
- คณิตศาสตร์	2	0.27
- คหกรรม	2	0.27
- เกษตรกรรม	1	0.14
- นัทนาการ	1	0.14
- ไม่ระบุ	37	5.09

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 84.46) และระดับปริญญาโท (ร้อยละ 15.54)

ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 531 คน (ร้อยละ 73.04) สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา และมี 196 คน (ร้อยละ 26.96 สำเร็จการศึกษาทางด้านอื่นๆ ประกอบด้วย สุขศึกษา (ร้อยละ 3.71) ประถมศึกษา (ร้อยละ 2.75) และคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 2.34) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ตำแหน่งทางวิชาการของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(N = 727)

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวนคน	ร้อยละ
คศ. 1	247	33.98
คศ. 2	260	35.76
คศ. 3	140	19.26
ไม่ระบุ	80	11.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จำนวน 260 คน (ร้อยละ 35.76) มีตำแหน่งทางวิชาการ คศ. 2 รองลงมาคือ คศ. 1 (ร้อยละ 33.98) คศ. 3 (ร้อยละ 19.26) และมีครูผู้สอนพลศึกษาจำนวน 80 คน (ร้อยละ 11.00) ที่ไม่ได้ระบุ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 ภาระงานสอนของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(N = 382)

ภาระงานสอนของครูผู้สอนพลศึกษา (ชั่วโมง/สัปดาห์)	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
12	6	1.57
14	2	0.52
15	7	1.83
16	2	0.52
17	7	1.83
18	46	12.04
19	33	8.64
20	112	29.32
21	54	14.14
22	60	15.71
23	28	7.33
24	12	3.14
25	7	1.83
26	2	0.52
27	1	0.27
30	2	0.52
33	1	0.27

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 29.32) ครูพลศึกษามีภาระงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 15.71) และ 21 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 14.14) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(N = 382)

ความรับผิดชอบในการสอน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
รายวิชาที่ครูผู้สอนพลศึกษารับผิดชอบ		
สอนเฉพาะพลศึกษา	31	8.12
สอนพลศึกษาและสุขศึกษา	351	91.88
สอนพลศึกษาและรายวิชาอื่นๆ	236	61.78
- ลูกเสือ-เนตรนารี	68	17.80
- สังคมศึกษา	48	12.57
- ทัศนศิลป์	20	5.24
- โตไปมาโกง	20	5.24
- วิทยาศาสตร์	19	4.97
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี	18	4.71
- แนะแนว	15	3.93
- ภาษาอังกฤษ	12	3.14
- คณิตศาสตร์	11	2.88
- ดนตรี	5	1.31
ระดับชั้นที่ครูพลศึกษาแต่ละคนรับผิดชอบ		
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1	370	96.86
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 2	371	97.12
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 3	369	96.60
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4	367	96.07
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5	374	97.91
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6	373	97.64
เฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้น	64	16.75
เฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย	2	0.52
ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	3	0.79

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 382)

รายการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
จำนวนชนิดของกิจกรรมทางกาย		
1 กิจกรรมทางกาย/กีฬา	248	64.92
2 กิจกรรมทางกาย/กีฬา	70	18.32
3 กิจกรรมทางกาย/กีฬา	64	16.75

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 9 พบว่า ความรับผิดชอบในการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 351 โรงเรียน (ร้อยละ 91.88) สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา รองลงมาคือ สอนพลศึกษาและรายวิชาอื่นๆ จำนวน 236 โรงเรียน (ร้อยละ 61.78) และสอนเฉพาะพลศึกษา จำนวน 31 โรงเรียน (ร้อยละ 8.12) โดยรายวิชาอื่นๆ ที่ครูพลศึกษาสอน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ลูกเสือ-เนตรนารี (ร้อยละ 17.80) สังคมศึกษา (ร้อยละ 12.57) และทัศนศิลป์ (ร้อยละ 5.24) ตามลำดับ

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ รับผิดชอบในการสอนเรียงลำดับ ดังนี้ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 (ร้อยละ 97.91) ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 (ร้อยละ 97.64) ประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 97.12) ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 96.86) ประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 96.60) และประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 96.07) ตามลำดับ

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จัดให้ครูผู้สอนพลศึกษารับผิดชอบในการสอนกิจกรรมทางกายและกีฬา ในแต่ละภาคเรียน จำนวน 1 กิจกรรม (ร้อยละ 64.92) รองลงมา คือ 2 กิจกรรม (ร้อยละ 18.32) และ 3 กิจกรรม (ร้อยละ 16.75) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 การส่งเสริมครูผู้สอนพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน

(N = 382)

การส่งเสริมครูผู้สอนพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การนิเทศการสอนพลศึกษา	352	92.15
การสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ	307	80.37
การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	83	21.73
ให้ลาศึกษาต่อ	1	0.26
ให้ทุนการศึกษา	10	2.62

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 10 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.15) ได้มีการส่งเสริมครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน โดยการนิเทศการสอนพลศึกษา รองลงมาคือ การสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ (ร้อยละ 80.37) การเชิญวิทยากรมาบรรยาย (ร้อยละ 21.73) ให้ทุนการศึกษา (ร้อยละ 2.6) และให้ลาศึกษาต่อ (ร้อยละ 0.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรม

(N = 382)

องค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ก่อนการจัดทำสาระหลักสูตร		
การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	375	98.17
การจัดการเรียนรู้พลศึกษา	371	97.12
การสอนพลศึกษา	284	74.35
การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	307	80.37
การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา	255	66.75
การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	293	76.70
อื่นๆ ดังนี้	1	0.26
- การตัดสินกีฬา	1	0.26

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(N = 382)

องค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาในช่วงปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน		
การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	293	76.70
การจัดการเรียนรู้พลศึกษา	302	79.06
การสอนพลศึกษา	213	55.76
การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	222	58.12
การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา	202	52.88
การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน	199	52.09

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 11 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.17) ได้จัดให้ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา เกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา รองลงมาคือ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา (ร้อยละ 97.12) และการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 80.37) ตามลำดับ

ในช่วงปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมสัมมนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา (ร้อยละ 79.06) รองลงมา คือ การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา (ร้อยละ 76.70) และการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ร้อยละ 58.12) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.2 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

ตารางที่ 12 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 382)

การจัดทำหลักสูตร	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	382	100
จัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตัวเอง	249	65.18
จัดทำหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น	133	34.82

จากตารางที่ 12 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาทุกโรงเรียน โดยจัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตัวเอง จำนวน 249 โรงเรียน (ร้อยละ 65.18) และจัดทำหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น จำนวน 133 โรงเรียน (ร้อยละ 34.82)

ตารางที่ 13 คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 382)

คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ครูผู้สอนพลศึกษา	366	95.81
ครูผู้สอนสุขศึกษา	309	80.89
ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	165	43.19
ตัวแทนท้องถิ่น/ชุมชน	134	35.08
ตัวแทนนักเรียน	25	6.54
อื่นๆ ดังนี้	1	0.26
- ครูผู้สอนพลศึกษาจากโรงเรียนอื่น	1	0.26

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 13 พบว่า คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ประกอบด้วยครูผู้สอนพลศึกษา (ร้อยละ 95.81) รองลงมาคือ ครูผู้สอนสุขศึกษา (ร้อยละ 80.89) และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ (ร้อยละ 43.19) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 14 การอบรมและการส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 382)

การอบรมและส่งเสริมด้านการจัดทำหลักสูตร	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ครูพลศึกษาเคยฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	382	100
การส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
การจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ	330	86.39
การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	245	64.14
การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	122	31.94
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนพลศึกษา ในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	164	42.93
การถ่ายทอดการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	157	41.10
ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	191	50.00
วิทยากรจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร	262	68.59
ศึกษานิเทศก์	178	46.60
วิทยากรจากสมาคมวิชาชีพ	45	11.78
ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	124	32.46

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 14 พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน เคยฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.39) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาโดยการจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ รองลงมาคือ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (ร้อยละ 64.14) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม (ร้อยละ 42.93) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.59) ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยวิทยากรจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร รองลงมาคือ ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน (ร้อยละ 50.00) และศึกษานิเทศก์ (ร้อยละ 46.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 382)

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545		
ความมุ่งหมายและหลักการ	276	72.25
ประเด็นของความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	212	55.50
สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา	148	38.74
แนวการจัดการศึกษา	274	71.73
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551		
หลักการและจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	295	77.23
จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้อที่เป็นประเด็นสำคัญของหลักการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	233	60.99
โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	298	78.01
วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	232	60.73
คุณภาพของผู้เรียน	190	49.74
สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	317	82.98
กระบวนการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	275	71.99
การจัดการเรียนรู้	233	60.99

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(N = 382)

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	169	44.24
องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกลไก	148	38.74
การประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	190	49.74
หลักในการพิจารณาองค์ประกอบการตัดสินระดับคะแนนพลศึกษา	127	33.25

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 15 พบว่า ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหัวข้อความมุ่งหมายและหลักการ (ร้อยละ 72.25) รองลงมาแนวการจัดการศึกษา (ร้อยละ 71.73) และประเด็นของความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน (ร้อยละ 55.50) ตามลำดับ

ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษามีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (ร้อยละ 82.98) รองลงมาคือ โครงสร้างหลักสูตร (ร้อยละ 78.01) หลักการและจุดหมายของหลักสูตร (ร้อยละ 77.23) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 16 การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 382)

การมีส่วนร่วมของครูพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตร	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา	318	83.25
การศึกษาสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี	298	78.01
การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี รายปี และรายภาค	319	83.51
การเขียนคำอธิบายรายวิชา	277	72.51
การออกแบบหน่วยการเรียนรู้	340	89.01
การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้	340	89.01
การจัดทำโครงสร้างรายวิชา	340	89.01
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	319	83.51

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 16 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการจัดทำโครงสร้างรายวิชา (ร้อยละ 89.01, 89.01, 89.01) รองลงมา คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี รายปี และรายภาค และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเท่ากัน (ร้อยละ 83.51) และการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา (ร้อยละ 83.25) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 กระบวนการขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 382)

กระบวนการขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษา		
คณะกรรมการสถานศึกษา	75	19.63
คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	302	79.06
คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	261	68.32
กลุ่มสาระที่นำมาบูรณาการในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	202	52.88
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	202	52.88
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	322	84.29

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N = 382)

กระบวนการขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	181	47.38
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในสาระวิชาสุขศึกษา	362	94.76
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	242	63.35
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	161	42.15
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	182	47.64
พื้นฐานในการพิจารณาการเลือกกิจกรรมทางกาย/กีฬา		
ศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน	302	79.06
ศึกษาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น	342	89.53
สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน	201	52.62
พิจารณาบุคลากรในโรงเรียนและในชุมชน	141	36.91
พิจารณาจากสถานที่	202	52.88
พิจารณาจากวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	242	63.35
สาระที่นำมาจัดทำหลักสูตร		
สาระที่ 1	281	73.56
สาระที่ 2	261	68.32
สาระที่ 3	322	84.29
สาระที่ 4	302	79.06
สาระที่ 5	221	57.85
การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา	382	100

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 17 คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.06) ทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา รองลงมาคือ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (ร้อยละ 68.32) และคณะกรรมการสถานศึกษา (ร้อยละ 19.63) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.76) มีการบูรณาการกับสาระวิชาสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 84.29) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ร้อยละ 63.35) ตามลำดับ

การพิจารณาการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา สำหรับวิชาพลศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.53) จากการศึกษาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น รองลงมา คือ ศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน (ร้อยละ 79.06) วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 63.35) ตามลำดับ

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.29) นำสาระที่ 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มาใช้ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ สาระที่ 4 (ร้อยละ 79.06) และสาระที่ 1 (ร้อยละ 73.56) ตามลำดับ

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียนมีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษา

ตารางที่ 18 ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

(N = 382)

ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตร		
ทุกๆ 3 ปี	203	53.14
ทุกๆ 5 ปี	97	25.39
อื่นๆ ดังนี้	82	21.47
- ทุกๆ ปี	61	15.97
- ทุกๆ 2 ปี	21	5.50
ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา		
ความชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษาในแต่ละชั้นปี	95	24.87
การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในแต่ละชั้นปี	115	30.10

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(N = 382)

ระยะเวลาในการปรับปรุงและปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การกำหนดกิจกรรมทางกาย/กีฬาในแต่ละชั้นปี	157	41.10
การพิจารณาจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	158	41.36
องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก	177	46.34
อื่นๆ ดังนี้	1	0.26
- ไม่มีครูที่จบสาขาวิชาพลศึกษา	1	0.26

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 18 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.14) มีการปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาทุกๆ 3 ปี รองลงมาคือ ทุกๆ 5 ปี (ร้อยละ 25.39) ทุกๆ 1 ปี (ร้อยละ 15.97) และ ทุกๆ 2 ปี (ร้อยละ 5.50)

ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.34) คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก รองลงมาคือ การพิจารณาจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับการสอนพลศึกษาในโรงเรียน (ร้อยละ 41.36) และการกำหนดกิจกรรมทางกาย/กีฬาในแต่ละชั้นปี (ร้อยละ 41.10) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.3 จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

ตารางที่ 19 โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

(N = 379)

โครงสร้างการเรียน	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์	
		1	2
		จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)
สาระพื้นฐาน	379 (100)	379 (100)	0 0.00
สาระเพิ่มเติม	20 (5.28)	20 (5.28)	0 0.00

จากตารางที่ 19 พบว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดย กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 100)

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 20 โรงเรียน (ร้อยละ 5.28) กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โดยกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 5.28)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 20 โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)

(N = 69)

โครงสร้างการเรียน	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์	
		1	2
		จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)
สาระพื้นฐาน	69 (100)	69 (100)	0 0.00
สาระเพิ่มเติม	14 (20.29)	12 (17.39)	2 (2.90)

จากตารางที่ 20 พบว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) เป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดย กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 100)

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จำนวน 14 โรงเรียน (ร้อยละ 20.29) กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โดยมี 12 โรงเรียน (ร้อยละ 17.39) กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ และมี 2 โรงเรียน (ร้อยละ 2.90) กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 21 โครงสร้างการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)

(N = 5)

โครงสร้างการเรียน	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์	
		1	2
		จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)	จำนวนโรงเรียน (ร้อยละ)
สาระพื้นฐาน	5 (100)	5 (100)	0 0.00
สาระเพิ่มเติม	0 0.00	0 0.00	0 0.00

จากตารางที่ 21 พบว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) เป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดย กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 100)

ตารางที่ 22 จำนวนกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา

(N = 382)

จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
1 กิจกรรม	158	41.36
2 กิจกรรม	111	29.06
3 กิจกรรม	65	17.02
มากกว่า 3 กิจกรรม	48	12.57

จากตารางที่ 22 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 41.36) มีการจัดกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ในแต่ละระดับชั้นและภาคการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม รองลงมาคือ 2 กิจกรรม (ร้อยละ 29.06) และ 3 กิจกรรม (ร้อยละ 17.02) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 23 กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

(N = 379)

ระดับชั้น	ภาคต้น	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ	ภาคปลาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 1	กิจกรรมการเคลื่อนไหว	143	37.73	เกมเบ็ดเตล็ด	107	28.23
ประถมศึกษาปีที่ 2	กิจกรรมการเคลื่อนไหว	133	35.09	เกมเบ็ดเตล็ด	114	30.08
ประถมศึกษาปีที่ 3	กิจกรรมการเคลื่อนไหว	123	32.45	แชร์บอล	135	35.62
ประถมศึกษาปีที่ 4	กิจกรรมการเคลื่อนไหว	145	38.26	ฟุตซอล	143	37.73
ประถมศึกษาปีที่ 5	กิจกรรมประกอบจังหวะ	136	35.88	ฟุตซอล	133	35.09
ประถมศึกษาปีที่ 6	กิจกรรมประกอบจังหวะ	167	44.06	ฟุตซอล	131	34.56

จากตารางที่ 23 พบว่า ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 37.73) ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 28.23) ใช้กิจกรรมเกมเบ็ดเตล็ด

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35.09) ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 30.08) ใช้กิจกรรมเกมเบ็ดเตล็ด

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 32.45) ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 35.62) ใช้กีฬาแชร์บอล

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 38.26) ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 37.73) ใช้กีฬาฟุตซอล

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35.88) ใช้กิจกรรมประกอบจังหวะในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 35.09) ใช้กีฬาฟุตซอล

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44.06) ใช้กิจกรรมประกอบจังหวะในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 34.56) ใช้กีฬาฟุตซอล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 24 กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

(N = 69)

ระดับชั้น	ภาคต้น	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ	ภาคปลาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	กรีฑาประเภทลู่และลาน	21	30.43	เทเบิลเทนนิส	22	31.88
มัธยมศึกษาปีที่ 2	วอลเลย์บอล	23	33.33	แบดมินตัน	32	46.38
มัธยมศึกษาปีที่ 3	วอลเลย์บอล	21	30.43	ฟุตซอล	20	28.99

จากตารางที่ 24 พบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 30.43) ใช้กรีฑาประเภทลู่และลานในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 31.88) ใช้กีฬาเทเบิลเทนนิส

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 33.33) ใช้กีฬาวอลเลย์บอลในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 46.38) ใช้กีฬาแบดมินตัน

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 30.43) ใช้กีฬาวอลเลย์บอลในภาคต้น ส่วนในภาคปลาย (ร้อยละ 28.99) ใช้กีฬาฟุตซอล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 25 กิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

(N = 5)

ระดับชั้น	ภาคต้น	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ	ภาคปลาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 4				แบดมินตัน	2	40.00
มัธยมศึกษาปีที่ 5				ตะกร้อ	3	60.00
มัธยมศึกษาปีที่ 6				เทเบิลเทนนิส	2	40.00

จากตารางที่ 25 พบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคต้น ไม่พบการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และภาคปลาย (ร้อยละ 40.00) ใช้กีฬาแบดมินตัน

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคต้น ไม่พบการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และภาคปลาย (ร้อยละ 60.00) ใช้กีฬาตะกร้อ

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคต้น ไม่พบการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และภาคปลาย (ร้อยละ 40.00) ใช้กีฬาเทเบิลเทนนิส

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.4 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ตารางที่ 26 การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

(N = 379)

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3		
- จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง	359	94.72
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	252	66.49
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	107	28.23
- จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง	20	5.28
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	15	3.96
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา	5	1.32
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6		
- จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง	321	84.70
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	201	53.03
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	80	21.11
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา	40	10.55
- จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง	58	15.30
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	50	13.19
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา	5	1.32
จัดการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือกีฬา 2-3 ชนิด	3	0.79

จากตารางที่ 26 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 359 โรงเรียน (ร้อยละ 94.72) มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 66.49) และมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 28.23) และมี 20 โรงเรียน (ร้อยละ 5.28) จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 3.96) และมีการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 1.32) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ส่วนใหญ่จำนวน 321 โรงเรียน (ร้อยละ 84.70) จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 53.03) มีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 21.11) และจัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 10.55) และมี 58 โรงเรียน (ร้อยละ 15.30) จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 13.19) มีการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 1.32) และมีการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือกีฬา 2-3 ชนิด (ร้อยละ 0.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

(N = 69)

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		
- จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง	55	79.71
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	45	65.22
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	10	14.49
- จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง	14	20.29
จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา	11	15.94
จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา	3	4.35

จากตารางที่ 27 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 55โรงเรียน (ร้อยละ 79.71) มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 65.22) และมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 14.49) และมี 14 โรงเรียน (ร้อยละ 20.29) จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 15.94) และมีการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 4.35 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 28 การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

(N = 5)

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6		
- จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง	5	100.00
จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา	5	100.00

จากตารางที่ 28 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5โรงเรียน (ร้อยละ 100) มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ทุกโรงเรียน จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง โดยมีการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา (ร้อยละ 100)

ตารางที่ 29 ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

(N = 382)

ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษา		
สหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน)	382	100

จากตารางที่ 29 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) มีลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษาแบบสหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 30 การจัดโปรแกรมแข่งขันกีฬาภายใน

(N = 382)

การจัดโปรแกรมแข่งขันกีฬาภายใน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
จำนวนครั้งในการจัดดำเนินการโครงการ		
จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง	382	100
ช่วงเวลาที่จัดดำเนินโครงการ		
ภาคต้น	4	1.05
ภาคปลาย	378	98.95
ลักษณะของการจัดการแข่งขัน		
แบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด	382	100
เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนออกเป็นสีต่างๆ		
แบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน	360	94.24
แบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน	22	5.76
กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน		
แชร์บอล	342	89.53
เทเบิลเทนนิส	82	21.47
กรีฑาประเภทลู่	121	31.68
กรีฑาประเภทลาน	41	10.73
ว่ายน้ำ	20	5.24
กีฬาพื้นเมือง	222	58.12
ฟุตซอล	301	78.80
การเต้นรำแบบแอโรบิก	21	5.50
แบดมินตัน	41	10.73
วอลเลย์บอล	102	26.70
เซปักตะกร้อ	102	26.70
ฟุตบอล	62	16.23
แฮนด์บอล	40	10.47
เปตอง	140	36.65

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 30 (ต่อ)

(N = 382)

การจัดโปรแกรมแข่งขันกีฬาภายใน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
หมากรุก	62	16.23
หมากกระดาน	41	10.73
บาสเกตบอล	21	5.50
กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขันสอดคล้องกับกิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร		
สอดคล้องกับกิจกรรม ทางกาย/กีฬาที่จัดสอนในโรงเรียน	382	100
ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน		
1 วัน	141	36.91
2-3 วัน	120	31.41
มากกว่า 3 วัน	121	31.68

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 30 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทุกโรงเรียนมีการดำเนินการจัดโปรแกรมแข่งขันภายในเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยมีจำนวน 4 โรงเรียน (ร้อยละ 1.05) ที่จัดดำเนินโครงการในภาคต้น และจำนวน 378 โรงเรียน (ร้อยละ 98.95) ที่จัดดำเนินโครงการ ในภาคปลาย

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) มีการแบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.24) แบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน และแบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน (ร้อยละ 5.76)

กิจกรรมทางกายและกีฬาที่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดแข่งขันมากที่สุด 3 อันดับ คือ กีฬาแชร์บอล (ร้อยละ 89.53) รองลงมาคือกีฬาฟุตซอล (ร้อยละ 78.80) และกีฬาพื้นเมือง (ร้อยละ 58.12) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมทางกายและกีฬาสอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดสอนในโรงเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.91) ใช้ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน 1 วัน รองลงมาคือ มากกว่า 3 วัน (ร้อยละ 31.68) และ 2-3 วัน (ร้อยละ 31.41) ตามลำดับ

ตารางที่ 31 การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

(N = 382)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
โปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
มีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	324	84.82
ไม่มีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	58	15.18
การสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ	120	31.41
มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ	168	43.98
ชนิดของกีฬาตามนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน		
แชร์บอล	121	31.68
เทเบิลเทนนิส	181	47.38
กรีฑาประเภทลู่	241	63.09
กรีฑาประเภทลาน	81	21.20
ว่ายน้ำ	41	10.73
กีฬาพื้นเมือง	81	21.20
ฟุตซอล	221	57.85
การเต้นรำแบบแอโรบิก	21	5.50
แบดมินตัน	101	26.44
วอลเลย์บอล	161	42.15
ลีลาศ	41	10.73
เซปักตะกร้อ	121	31.68
ฟุตบอล	101	26.44
เปตอง	241	63.09

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 31 (ต่อ)

(N = 382)

การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
หมากรุก	101	26.44
หมากกระดาน	101	26.44
บาสเกตบอล	41	10.73

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 31 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 324 โรงเรียน (ร้อยละ 84.82) มีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และจำนวน 58 โรงเรียน (ร้อยละ 15.18) ไม่มีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน สำหรับการสนับสนุนงบประมาณ มีจำนวน 120 โรงเรียน (ร้อยละ 31.41) ที่มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ และมีจำนวน 168 โรงเรียน (ร้อยละ 43.98) ที่มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนมากที่สุด 3 อันดับ คือ กีฬากรีฑาประเภทลู่ และเปตอง ซึ่งคะแนนเท่ากัน(ร้อยละ 63.9) รองลงมาคือ ฟุตซอล (ร้อยละ 57.85) และเทเบิลเทนนิส (ร้อยละ 47.38)

ตารางที่ 32 การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

(N = 382)

การจัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ		
มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	0	0.00
ไม่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	382	100

จากตารางที่ 32 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) ไม่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 33 การจัดโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาเพื่อนันทนาการ

(N = 382)

การจัดโปรแกรมพลศึกษา/กีฬาเพื่อนันทนาการ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การจัดกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน		
เกม กีฬา	318	83.25
ค่ายพักแรม	180	47.12
ศิลปะ	156	40.84
ศึกษานอกสถานที่	139	36.39
ดนตรีและการแสดง	166	43.46
การละเล่นพื้นบ้าน	81	21.20
ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม		
ช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน	168	43.98
ช่วงพักกลางวัน	287	75.13
ช่วงหลังเลิกเรียน	120	31.41

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 33 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.25) มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยใช้ เกม กีฬา รองลงมาคือ ค่ายพักแรม (ร้อยละ 47.12) และดนตรีและการแสดง (ร้อยละ 43.46) ตามลำดับ โดยจัดในช่วงระยะเวลาพักกลางวัน (ร้อยละ 75.13) รองลงมาคือ ช่วงระยะเวลาเช้าก่อนเข้าเรียน (ร้อยละ 43.98) และช่วงระยะเวลาหลังเลิกเรียน (ร้อยละ 31.41) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.5 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา

ตารางที่ 34 สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกวิชาพลศึกษา

(N = 382)

รายการ	มี		ไม่มี	
	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน				
มีความพอเพียง	282	73.82	100	26.18
มีมาตรฐาน	201	52.62	181	47.38
มีความปลอดภัย	301	78.80	81	21.20
มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ	221	57.85	161	42.15
สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา				
สนามกลางแจ้ง	362	94.76	210	54.97
โรงยิมเนเซียม	23	6.02	359	93.98
ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ลีลาศ การเต้นรำแบบแอโรบิก	43	11.26	339	88.74
ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก	14	3.66	368	96.34
ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้	6	1.57	376	98.43
สระว่ายน้ำ	7	1.83	375	98.17
อาคารเอนกประสงค์	47	12.30	335	87.70
ลานเอนกประสงค์	201	52.62	181	47.38
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา				
มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	201	52.62	181	47.38
มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน	261	68.32	121	31.68
นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทเบิลเทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะของตนเอง	141	36.91	241	63.09

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 34 (ต่อ)

(N = 382)

รายการ	มี		ไม่มี	
	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนยืมไปใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน	215	56.28	167	43.72
มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน	17	4.45	365	95.55
มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย	262	68.59	120	31.41
มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด	319	83.51	63	16.49
มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด	340	89.01	42	10.99

จากตารางที่ 34 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.80) มีสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย นอกจากนั้นยังมีความพอเพียง (ร้อยละ 73.82) และมีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ (ร้อยละ 57.85) ตามลำดับ

สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.76) มีสนามกลางแจ้ง รองลงคือ มีลานเอนกประสงค์ (ร้อยละ 52.62) และอาคารเอนกประสงค์ (ร้อยละ 12.30) ตามลำดับ

สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด (ร้อยละ 83.51) รองลงมาคือ มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย (ร้อยละ 68.59) และมีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน (ร้อยละ 68.32) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 35 ความต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

(N = 382)

ความต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ไม่ต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	120	31.41
ต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	262	68.59

จากตารางที่ 35 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 68.59) ต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.6 การจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 36 ครูพลศึกษากับการศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

(N = 382)

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา		
ได้ศึกษา	145	37.96
ได้ศึกษาเป็นบางคน	235	61.52
ไม่ได้ศึกษา	2	0.52
มาตราที่ครูพลศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้		
มาตรา 6	264	69.11
มาตรา 7	113	29.58
มาตรา 10	113	29.58
มาตรา 22	340	89.01
มาตรา 23	150	39.27
มาตรา 24	299	78.27

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 36 พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาบางคนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 235 โรงเรียน (ร้อยละ 61.52) ได้ศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รองลงมาคือ ครูผู้สอนพลศึกษาได้ศึกษาทุกคน จำนวน 145 โรงเรียน (ร้อยละ 37.96) และครูผู้สอนพลศึกษาไม่ได้ศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน (ร้อยละ 0.52) ตามลำดับ

ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.01) ได้นำมาตรา 22 มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ มาตรา 24 (ร้อยละ 78.27) และมาตรา 6 (ร้อยละ 69.11) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

(N = 382)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
มีความรู้ ความเข้าใจในระดับมาก	132	34.55
มีความรู้ ความเข้าใจในระดับปานกลาง	250	65.45
การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
ได้รับการอบรม	358	93.72
ไม่ได้รับการอบรม	24	6.28
ปริมาณในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
ประมาณ 100%	128	33.51
ประมาณ 75%	253	66.23
ประมาณ 50%	1	0.26

จากตารางที่ 37 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.45) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ ความเข้าใจในระดับมาก (ร้อยละ 34.55)

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.72) ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ (ร้อยละ 6.28) ไม่ได้รับการอบรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.02) ได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประมาณ 75% รองลงมาคือ 100% (ร้อยละ 33.51) และ 50% (ร้อยละ 0.26) ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ประเด็นที่คำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้

(N = 382)

ประเด็นในการจัดการเรียนรู้	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น	322	84.29
ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	262	68.59
เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก	261	68.32
การพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย	301	78.80
การวางแผนอำนวยความสะดวก	202	52.88
การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง	262	68.59
การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้	201	52.62
การเรียนการสอนแบบพลวัต (dynamic) มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา	142	37.17
วางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	241	63.09
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย	282	73.82
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา	221	57.85
มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง	241	63.09
การสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน	342	89.53
ไม่ยึดวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว	382	100

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 38 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 100) ไม่ยึดวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียวในการจัดการเรียนรู้ (ร้อยละ 100) รองลงมาคือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน (ร้อยละ 89.53) และการเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น (ร้อยละ 84.29) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 วิธีการสอน (แบบของการสอน) ที่ครูผู้สอนพลศึกษานำมาใช้

(N = 382)

วิธีการสอน (แบบของการสอน)	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
วิธีสอนแบบบรรยาย	221	57.85
วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐาน	121	31.68
วิธีสอนแบบอภิปราย	101	26.44
วิธีสอนแบบอริยสัจ 4/สืบสวน	61	15.97
วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง	162	42.41
วิธีสอนแบบร่วมมือ	141	36.91
วิธีสอนแบบโครงงาน	121	31.68
วิธีสอนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้	61	15.97
วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน	282	73.82
วิธีสอนแบบกิจกรรม	261	68.32
วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มระดมสมอง	162	42.41
วิธีสอนแบบผสมผสาน	201	52.62

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 39 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.82) ใช้วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน รองลงมาคือ วิธีสอนแบบกิจกรรม (ร้อยละ 68.32) และวิธีสอนแบบบรรยาย (ร้อยละ 57.85) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 40 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

(N = 382)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะ		
ความสามารถในการสื่อสาร	222	58.12
ความสามารถในการคิด	282	73.82
ความสามารถในการแก้ปัญหา	342	89.53
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	362	94.76
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	141	36.91
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์		
รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	302	79.06
ซื่อสัตย์สุจริต	342	89.53
มีวินัย	362	94.76
ใฝ่เรียนรู้	342	89.53
อยู่อย่างพอเพียง	222	58.12
มุ่งมั่นในการทำงาน	342	89.53
รักความเป็นไทย	222	58.12
มีจิตสาธารณะ	302	79.06

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 40 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.76) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต รองลงมาคือ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ร้อยละ 89.53) และความสามารถในการคิด (ร้อยละ 73.82) ตามลำดับ

ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.76) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในด้านมีวินัย รองลงมาคือ ซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน (ร้อยละ 89.53, 89.53 และ 89.53) และรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ (ร้อยละ 79.06 และ 79.06) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.7 การประเมินผลการเรียนรู้

ตารางที่ 41 เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)

(N = 382)

เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
อิงเกณฑ์	201	52.62
อิงกลุ่ม	60	15.71
อิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม	121	31.67

จากตารางที่ 41 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.62) ตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์ รองลงมาคือ การให้คะแนนแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม (ร้อยละ 31.71) และให้คะแนนแบบอิงกลุ่ม (ร้อยละ 15.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 42 องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)

(N = 382)

เกณฑ์ในการตัดสินและสัดส่วนของคะแนน		จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านความรู้		293	76.70
สัดส่วนของคะแนน	10	14	3.66
	20	85	22.25
	30	113	29.58
	40	65	17.02
	50	16	4.19
	ไม่ระบุ	89	23.30

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 42 (ต่อ)

(N = 382)

เกณฑ์ในการตัดสินและสัดส่วนของคะแนน		จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านทักษะ		361	94.50
สัดส่วนของคะแนน	20	12	3.14
	30	91	23.82
	40	132	34.56
	50	123	32.20
	60	2	0.52
	70	1	0.26
	ไม่ระบุ	21	5.50
ด้านคุณธรรม และจริยธรรม		188	49.21
สัดส่วนของคะแนน	10	100	26.18
	20	65	17.01
	30	22	5.76
	40	1	0.26
	ไม่ระบุ	194	50.79
ด้านสมรรถภาพทางกาย		347	90.84
สัดส่วนของคะแนน	10	45	11.78
	20	125	32.73
	30	108	28.27
	40	55	14.40
	50	13	3.40
	60	1	0.26
	ไม่ระบุ	35	9.16
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์		178	46.60
สัดส่วนของคะแนน	10	113	29.58
	20	65	17.02
	ไม่ระบุ	204	53.40

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 42 พบว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 293, 361, 188, 347, 178 โรงเรียน ประเมินผลวิชาพลศึกษาทั้งด้าน ความรู้ ประเมินทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 30, 40, 10, 20 และ 10 คะแนน ตามลำดับ

ตารางที่ 43 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้

(N = 382)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านความรู้	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ข้อสอบแบบปรนัย	221	57.85
ข้อสอบแบบอัตนัย	101	26.44
การสัมภาษณ์	61	15.97
ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย	241	63.09
แฟ้มสะสมงาน	101	26.44
โครงงานกลุ่ม	81	21.20
แบบสำราจรายการ	61	15.97
การบ้าน	161	42.15

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 43 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 241 โรงเรียน (ร้อยละ 63.09) ประเมินด้านความรู้ ด้วยการใช้ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย รองลงมาคือ ข้อสอบแบบปรนัย (ร้อยละ 57.85) และการบ้าน (ร้อยละ 42.15) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 44 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ

(N = 382)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านทักษะ	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ด้านปริมาณ		
แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน	241	63.09
แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง	222	58.12
ด้านคุณภาพ		
แบบตรวจสอบรายการ	141	36.91
แบบประเมินค่า	122	31.94
เกณฑ์การประเมิน	262	68.59

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 44 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ประเมินด้านทักษะทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการประเมินเชิงปริมาณโรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 241 โรงเรียน (ร้อยละ 63.09) ใช้แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน ส่วนการประเมินเชิงคุณภาพโรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 262 โรงเรียน (ร้อยละ 68.59) ใช้เกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 45 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรมและจริยธรรม

(N = 382)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม	322	84.29
แบบตรวจสอบรายการ	101	26.44
แบบประเมินค่า	61	15.97
เกณฑ์การประเมิน	141	36.91

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 45 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ จำนวน 322 โรงเรียน (ร้อยละ 84.29) ประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยการใช้แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองลงมาคือ เกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 36.91) และแบบตรวจสอบรายการ (ร้อยละ 26.44) ตามลำดับ

ตารางที่ 46 การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(N = 382)

การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น	262	68.59
เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้น	221	57.85
ก่อนการเรียนการสอนในภาคปลาย	221	57.85
เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย	302	79.06
ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคต้น	120	31.41
ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคปลาย	120	31.41

จากตารางที่ 46 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย (ร้อยละ 79.06) รองลงมาคือ ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น (ร้อยละ 68.59) และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้นกับก่อนการเรียนการสอนในภาคปลาย (ร้อยละ 57.85 และ 57.85)

ตารางที่ 47 การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

(N = 379)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2		
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	358	94.46
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก	147	38.79
การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	315	83.11
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	147	38.79
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	209	55.15
พลังของกล้ามเนื้อ	148	39.05

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 47 (ต่อ)

(N = 379)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความเร็ว	252	66.49
ความอ่อนตัว	337	88.92
ดัชนีมวลกาย	230	60.69
ความคล่องแคล่วว่องไว	317	83.64
ความสมดุล หรือการทรงตัว	275	72.56
การประสานงาน	21	5.54
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	149	39.31
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4		
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	358	94.46
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก	189	49.87
การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	336	88.65
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	168	44.33
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	252	66.49
พลังของกล้ามเนื้อ	190	50.13
ความเร็ว	294	77.57
ความอ่อนตัว	316	83.38
ดัชนีมวลกาย	251	66.23
ความคล่องแคล่วว่องไว	315	83.11
ความสมดุล หรือการทรงตัว	213	56.20
การประสานงาน	63	16.62
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	149	39.31
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	338	89.18
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก	188	49.60

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 47 (ต่อ)

(N = 379)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	294	77.57
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	189	49.87
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	273	72.03
พลังของกล้ามเนื้อ	230	60.69
ความเร็ว	294	77.57
ความอ่อนตัว	337	88.92
ดัชนีมวลกาย	251	66.23
ความคล่องแคล่วว่องไว	316	83.38
ความสมดุล หรือการทรงตัว	233	61.48
การประสานงาน	42	11.08
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	211	55.67
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	338	89.18
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก	188	49.60
การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	294	77.57
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	168	44.33
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	315	83.11
พลังของกล้ามเนื้อ	190	50.13
ความเร็ว	315	83.11
ความอ่อนตัว	316	83.38

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 47 (ต่อ)

(N = 379)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ดัชนีมวลกาย	230	60.69
ความคล่องแคล่วว่องไว	316	83.38
ความสมดุล หรือการทรงตัว	233	61.48
การประสานงาน	42	11.08
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	211	55.67

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 47 พบว่า การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 94.46) และทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก (ร้อยละ 38.79)

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความอ่อนตัว (ร้อยละ 88.92) ความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 83.64) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 83.11) ความสมดุล หรือการทรงตัว (ร้อยละ 72.56) และความเร็ว (ร้อยละ 66.49) ตามลำดับ

การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 พบว่า เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 94.46) และทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก (ร้อยละ 49.87)

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 88.65) ความอ่อนตัว (ร้อยละ 83.38) ความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 83.11) ความเร็ว (ร้อยละ 77.57) และความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 66.49) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าเป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 89.18) และทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก (ร้อยละ 49.60)

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความอ่อนตัว (ร้อยละ 88.92) ความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 83.38) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และความเร็ว (ร้อยละ 77.57 และ 77.57) ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 72.03) และดัชนีมวลกาย ร้อยละ (66.23) ตามลำดับ

การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าเป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 89.18) และทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก (ร้อยละ 49.60)

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 83.38 และ 83.38) ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ความเร็ว (ร้อยละ 83.11และ 83.11) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 77.57) ความสมดุล หรือการทรงตัว (ร้อยละ 61.48) และดัชนีมวลกาย (ร้อยละ 60.69) ตามลำดับ

ตารางที่ 48 การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

(N = 69)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	68	98.55
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก	28	40.58
การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	27	39.13
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	26	37.68
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	52	75.36

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 48 (ต่อ)

(N = 69)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
พลังของกล้ามเนื้อ	26	37.68
ความเร็ว	37	53.62
ความอ่อนตัว	68	98.55
ดัชนีมวลกาย	69	100.00
ความคล่องแคล่วว่องไว	36	52.17
ความสมดุล หรือการทรงตัว	27	39.13
การประสานงาน	26	37.68
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	27	39.13

จากตารางที่ 48 พบว่า การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 98.55) และทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก (ร้อยละ 40.58)

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ดัชนีมวลกาย (ร้อยละ 100.00) ความอ่อนตัว (ร้อยละ 98.55) ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 75.36) ความเร็ว (ร้อยละ 53.62) และความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 52.17)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 49 การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

(N = 5)

การประเมินผลการเรียนรู้ในด้านสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6		
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ	5	100.00
ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก	2	40.00
การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6		
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ	2	40.00
ความอดทนของกล้ามเนื้อ	2	40.00
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ	3	60.00
พลังของกล้ามเนื้อ	2	40.00
ความเร็ว	2	40.00
ความอ่อนตัว	5	100.00
ดัชนีมวลกาย	5	100.00
ความคล่องแคล่วว่องไว	2	40.00
ความสมดุล หรือการทรงตัว	2	40.00
การประสานงาน	2	40.00
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ	2	40.00

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 49 พบว่า การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ (ร้อยละ 100.00) และทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก (ร้อยละ 40.00)

สำหรับองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความอ่อนตัว ดัชนีมวลกาย (ร้อยละ 100.00 และ 100.00) ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 60.00) ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความอดทนของกล้ามเนื้อ พลังของกล้ามเนื้อ ความเร็ว ความคล่องแคล่วว่องไว ความสมดุล หรือการทรงตัว การประสานงาน ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ ซึ่งมีค่าเท่ากัน (ร้อยละ 40.00)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 50 ข้อทดสอบและแบบทดสอบในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(N = 382)

แบบทดสอบมาตรฐานที่นำมาใช้	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT)	121	31.68
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประเทศไทย (SATST)	40	10.47
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ AAHPERD	60	15.71
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ JASA	20	5.24
แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย Physical Best	101	26.44
แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทยอายุ 7-18 ปี	201	52.62

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 50 พบว่า แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายที่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ จำนวน 201 โรงเรียน (ร้อยละ 52.62) นำมาใช้คือ แบบสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทยอายุ 7-18 ปี รองลงมาคือ แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT) (ร้อยละ 31.68) และแบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย Physical Best (ร้อยละ 26.44) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 51 ข้อทดสอบและแบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(N = 382)

ข้อทดสอบและแบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ		
แรงบีบมือ	147	38.48
แรงเหยียดขา	169	44.24
แรงดึงหลัง	63	16.49
ความอดทนของกล้ามเนื้อ		
ดันพื้นไม่จำกัดเวลา	126	32.98
ลุก-นั่งไม่จำกัดเวลา	190	49.74
ดึงข้อ	63	16.49
งอแขนห้อยตัว (สำหรับนักเรียนหญิง)	63	16.49
ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ		
ลุก-นั่ง 30 วินาที	256	67.02
ลุก-นั่ง 60 วินาที	126	32.98
ดันพื้น 30 วินาที	84	21.99
ความอ่อนตัว		
นั่งงอตัวไปข้างหน้า	319	83.51
แตะมือด้านหลัง	42	10.99
ก้มแตะ	126	32.98
นั่งก้มตัวไปข้างหน้าแบบรูปตัววี	63	16.49
ความคล่องแคล่วว่องไว		
วิ่งเก็บของ	322	84.29
วิ่งอ้อมหลัก	160	41.88
ก้าวเต้น 20 วินาที	20	5.24
สควอททรัส (Squat Thrust) 20 วินาที	0	0.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 51 (ต่อ)

(N = 382)

ข้อทดสอบและแบบทดสอบ ที่นำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
ความเร็ว		
วิ่งระยะทาง 20 เมตร	80	20.94
วิ่งระยะทาง 30 เมตร	40	10.47
วิ่งระยะทาง 50 เมตร	182	47.64
วิ่ง 4 วินาที	20	5.24
ความสมดุล หรือการทรงตัว		
ยืนขาเดียว	201	52.62
หกกบ	121	31.68
ยืนขาเดียวบนไม้ตามความกว้าง	60	15.71
ยืนขาเดียวบนไม้ตามความยาว	40	10.47
ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ		
วิ่งในเวลา 6 นาที	140	36.65
วิ่งในเวลา 9 นาที	20	5.24
วิ่งในเวลา 12 นาที	20	5.24
วิ่งระยะทาง 800 เมตร	101	26.44
วิ่งระยะทาง 1,000 เมตร	41	10.73
วิ่งระยะทาง 1 ไมล์	0	0.00
วิ่งระยะทาง 1.5 ไมล์	0	0.00
ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 3 นาที	20	5.24
ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 5 นาที	0	0.00

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 51 พบว่า ข้อทดสอบและแบบทดสอบในการทดสอบสมรรถภาพทางกายที่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครนำมาใช้ในแต่ละด้านมากที่สุดดังนี้ แรงเหยียดขาใช้วัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อคือ (ร้อยละ44.24) ลุก-นั่งไม่จำกัดเวลาใช้วัดความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 49.74) ลุก-นั่ง 30 วินาทีใช้วัดความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ (ร้อยละ 67.02) นั่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งอตัวไปข้างหน้าใช้วัดความอ่อนตัว (ร้อยละ 83.51) วิ่งเก็บของใช้วัดความคล่องแคล่วว่องไว (ร้อยละ 84.3) วิ่ง 50 เมตรวัดความเร็ว (ร้อยละ 47.64) การยืนขาเดียววัดความสมดุลหรือการทรงตัว (ร้อยละ 52.62) วิ่งในเวลา 6 นาทีใช้วัดความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจมากที่สุด (ร้อยละ 36.65)

ตารางที่ 52 เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

(N = 382)

เกณฑ์ประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย		
อิงเกณฑ์	322	84.29
อิงกลุ่ม	60	15.71
การสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		
สร้างเกณฑ์แยกตามเพศ	212	55.50
สร้างเกณฑ์แยกตามระดับชั้น	163	42.67
สร้างเกณฑ์ทุกภาคเรียน	30	7.85
สร้างเกณฑ์เป็นรายปี	30	7.85
สร้างเกณฑ์ในทุก 3 ปี	15	3.93
สร้างเกณฑ์ในทุก 5 ปี	15	3.93

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 52 พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.29) ใช้อิงเกณฑ์ ในการประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย และอิงกลุ่ม (ร้อยละ 15.71)

การสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่สร้างเกณฑ์แยกตามเพศ (ร้อยละ 55.50) รองลงมาคือสร้างเกณฑ์แยกตามระดับชั้น (ร้อยละ 42.67) และสร้างเกณฑ์ทุกภาคเรียนกับสร้างเกณฑ์เป็นรายปีซึ่งเท่ากัน (ร้อยละ 7.85) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 53 วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์

(N = 382)

การประเมินผลการเรียนรู้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์	281	73.56
แบบตรวจสอบรายการ	81	21.20
แฟ้มสะสมงาน	100	26.18
แบบสัมภาษณ์	41	10.73
แบบวัดเจตคติ	40	10.47
แบบสังเกตพฤติกรรม	224	58.64
เกณฑ์การประเมิน	186	48.69

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 53 พบว่าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.56) ประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รองลงมาคือ แบบสังเกตพฤติกรรม (ร้อยละ 58.64) และเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 48.69) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ตามขอบข่ายของการวิจัยในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ลักษณะของโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องเรียนต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน ส่วนใหญ่ คือ 31-40 คน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอรพรรณ ปุญญา (2553) และอเนชา มาสมัคร (2553) และมีโรงเรียนจำนวนหนึ่ง 133 โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 30 คน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของชาตรี สำราญสุข (2555) แต่ยังมีโรงเรียนอีก 13 โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 50 คน ต่อ 1 ห้องเรียน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำนวนนักเรียนต่อ 1 ห้องเรียน ควรเป็นไปตามข้อเสนอแนะของ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) ที่กล่าวไว้ว่า

> . . .สัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียนแต่ละชั้นควรจะมีอัตราส่วนครู 1 คนต่อนักเรียน 25-40 คน ถ้ามีจำนวนนักเรียนมากเกินไปจะทำให้ครูดำเนินการสอนได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากดูแลควบคุมได้ไม่ทั่วถึง เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติและส่วนมากจะสอนในสถานที่ค่อนข้างกว้าง ครูต้องเดินตรวจตราดูแลนักเรียนทุกคน. . .

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 727 คน ส่วนใหญ่ เป็นครูประจำการ เพศชาย อายุระหว่าง 50-54 ปี ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จำนวน 299 โรงเรียน จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา แต่มี 83 โรงเรียน (ร้อยละ 21.73) ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านวิชาพลศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ.2548-2551 (ระยะครึ่งแผน) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ที่ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน เพราะยังมีโรงเรียนที่ไม่มีครูผู้สอนพลศึกษามีวุฒิการศึกษาสาขาพลศึกษา ร้อยละ 21.73 และไม่สอดคล้องกับ วิริยา บุญชัย และคณะ (2532) ที่กล่าวว่า ". . .ในการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษานั้น ครูผู้สอนทุกคนต้องสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการพลศึกษา เทคนิคการสอน และมีโอกาสเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมต่างๆ มากกว่า. . ."

และสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) ที่กล่าวว่า

> . . .การเลือกและจัดสรรบุคลากร ผู้บริหารควรจัดผู้สอนวิชาพลศึกษา โดยเริ่มพิจารณาจากครูพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหรือมีความรู้ในด้านนี้โดยตรงเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาพลศึกษา และควรจัดให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ถ้ามีไม่พอหรือไม่มีจึงค่อยพิจารณาจากครูที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาพลศึกษา ครูที่ชอบและสนใจกีฬาเป็นอันดับต่อไป และถ้าไม่มีจริงๆก็อาจขอนิสิต นักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันการศึกษาวิชาชีพพลศึกษาต่างๆ มาช่วยหรืออาจจ้างครูพิเศษมาจากที่อื่นก็ได้. . .

แต่เมื่อพิจารณาคุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี และมีตำแหน่งทางวิชาการครูชำนาญการ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาด้วยการส่งเสริม สนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ ให้ทุนการศึกษาและเปิดโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่มีภาระงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนทั้งวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มีโรงเรียนจำนวน 103 โรงเรียนที่มีภาระการสอนน้อยกว่า 20 ชั่วโมง และประมาณ 150 โรงเรียนที่มีภาระงานสอนมากกว่า 20 โรงเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) กล่าวไว้ คือ

> . . .อัตราการสอนของครูก็ควรจะเป็น 3 คาบต่อวันหรือ 15 คาบต่อสัปดาห์ เพราะเวลานอกจากนั้นครูจะได้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจงาน ทำบันทึกการสอน ฝึกอบรมนักกีฬา สอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ให้บริการ ทำหน้าที่ครูเวร ครูประจำชั้นและ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุดท้ายที่สำคัญคือครูพลศึกษาควรใช้เวลาส่วนหนึ่งไปในการฝึกสมรรถภาพของตนเองให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอตามคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดี. . .

การพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ในด้านการเรียนการสอนก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรและในช่วงปี พ.ศ.2552-ปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน โดยการนิเทศการสอนพลศึกษา การสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการและได้เข้ารับการอบรม โดยหัวข้อที่ได้รับการอบรมก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ได้แก่ การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา การจัดการเรียนรู้พลศึกษา การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การสอนพลศึกษาและการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา ทั้งนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มาตรา 30 ที่กำหนดไว้ว่า “. . .ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา. . .” และสอดคล้องกับปริญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ที่กำหนดไว้ว่า “. . .ควรมีการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพด้วยการประชุมอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ได้รับความรู้ใหม่ๆความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวในวิชาชีพ. . .”

การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดยจัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวว่า “. . .ให้สถานศึกษาจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่ม ในทุกชั้นปี ให้เหมาะกับธรรมชาติการเรียนรู้ และระดับพัฒนาการของผู้เรียน. . .” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษามีครูพลศึกษาเป็นคณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในการจัดทำหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ จากการมีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษานี้นำไปสู่การจัดทำโครงสร้างรายวิชาการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี รายปี และรายภาค การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา ทำให้สามารถดำเนินโปรแกรมพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ที่กำหนดไว้ว่า ". . .หลักสูตรสุขศึกษาและพลศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาโดยบุคลากรในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง. . ."

การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่ กำหนดโดยคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 79.06 รองลงมาคือ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (ร้อยละ 68.32) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพรรณ ปุญญา (2553) และชาตรี สุขสำราญ (2553) แสดงว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษายังไม่ได้เป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนของวิชาพลศึกษาด้วยตนเองให้เป็นไปตามข้อตกลงต่างๆที่มีขึ้น ดังที่ปฏิญญากรุงเทพ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Natons, 2005) ได้กำหนดหลักการไว้ว่า ". . .ควรกำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ในระยะยาว"

จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จัดให้เป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดยเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมีจำนวน 20 โรงเรียน (ร้อยละ 5.28) จัดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม โดยเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) กำหนดเป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดยเรียน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ และมี 14 โรงเรียน (ร้อยละ 20.29) จัดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระเพิ่มเติม มี 12 โรงเรียน (ร้อยละ 17.39) เรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และมี 2 โรงเรียน (ร้อยละ 2.90) เรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) เป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดยเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ในการจัดการเรียนการสอนกำหนดให้เรียนเฉพาะในภาคปลายภาคเรียนละ 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ของปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ตามหลักการที่ว่า ". . .การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระแกนการสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น. . ." และเป็นไปตามหลักของปฏิญญากรุงเทพ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Natons, 2005) ที่กำหนดไว้ว่า ". . .ให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษา อย่างน้อย 120 นาที/สัปดาห์. . ."

พื้นฐานในการพิจารณาการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา พิจารณาจากตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น (ร้อยละ 89.53) ศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน (ร้อยละ 79.06) พิจารณาจากวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 63.35) พิจารณาจากสถานที่ (ร้อยละ 52.88) สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน(ร้อยละ 52.62) และพิจารณาบุคลากรในโรงเรียนและในชุมชน (ร้อยละ 36.91) เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐานหรือยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียน (Standard-based Curriculum) โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นคุณภาพเป้าหมายปลายทางว่า ผู้เรียนต้องรู้อะไร ต้องทำอะไร และต้องดีอย่างไร และได้กำหนดตัวชี้วัดแกนกลาง เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องไปให้ถึงในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ ป.1-ม.6 ไว้เป็นเกณฑ์สำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือการจัดทำสาระหลักสูตร (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, ม.ป.ป.) เมื่อพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดในชั้นประถมศึกษา และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่มีโรงเรียนใดที่จัดกีฬาไทยเลย แต่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้จัดกีฬาไทย 1 ชนิดกีฬา ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาควรศึกษาสาระที่ 3 มาตรฐาน พ 3.1 และตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดชั้นช่วงชั้นเพื่อให้เป็นไปตามสาระและมาตรฐานที่ระบุไว้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน โดยทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดยเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์น้อยมาก และไม่มีโรงเรียนใดที่จัดเรียน 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แสดงให้เห็นว่าไม่เป็นไปตามปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ตามหลักการที่ว่า “. . .การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระแกนการสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น. . .” และเป็นไปตามหลักของปฏิญญากรุงเทพ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Natons, 2005) ที่กำหนดไว้ว่า “. . .ให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษา อย่างน้อย 120 นาที/สัปดาห์. . .”

โรงเรียน ร้อยละ 100 มีการดำเนินการจัดโปรแกรมแข่งขันภายในเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ จัดดำเนินโครงการในภาคปลาย มีการแบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดแข่งขันมากที่สุด คือ กีฬาแชร์บอล สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่สอนในชั้นเรียน ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ (ม.ป.ป.) กล่าวไว้ว่า “. . .ชนิดกีฬาที่เลือกจัดการแข่งขันกีฬาภายในจึงควรเป็นชนิดเดียวกับที่สอนในชั้นเรียน นักเรียนควรได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุดหรือทุกคน. . .” และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงหลักการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนที่กล่าวว่า “. . .เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนในชั่วโมงพลศึกษาแล้วมาใช้เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อออกกำลังกายตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน. . .”

โรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.82 จัดโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน กีฬาที่ให้การสนับสนุนและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นกิจกรรมทางกายและกีฬาที่มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอยู่แล้ว การพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬาในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ (ม.ป.ป.) ที่ว่า “. . .เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงไม่ใช่นักเรียนทุกคนที่จะทำได้หรือมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวว่า “. . .หรือส่งเสริมเฉพาะนักเรียนที่มีความสามรถดีเด่นของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โรงเรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ให้สูงขึ้น. . .” ปัญหาที่พบในการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนคือ การสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 43.98) วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า

> . . .ตามปกติแล้ว การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนควรจะเป็นผลพลอยได้จากการแข่งขันกีฬา ภายในโรงเรียน ซึ่งได้จัดให้นักเรียนส่วนมากของโรงเรียนเรียบร้อยเท่านั้น งบประมาณและทรัพยากรที่เหลือส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนน้อยจึงนำมาใช้กับการจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน. . .

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.25) มีการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยใช้เกม กีฬา แต่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) ไม่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิสูตร กองจินดา (2545) ได้กล่าวว่า “. . .การดำเนินโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประกอบด้วย โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โปรแกรมนันทนาการและโปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ. . .”

สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีสนามกลางแจ้ง ร้อยละ 94.76 รองลงคือ มีลานเอนกประสงค์ ร้อยละ 52.62 สภาพและลักษณะพบว่ามีความปลอดภัย พอเพียง เหมาะสมถูกสุขลักษณะ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bamigboye (1985) พบว่า “. . .อุปกรณ์ทางพลศึกษาควรมีให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ให้อยู่สภาพที่ใช้ได้และสถานที่ควรปรับปรุงให้อยู่ในสภาพดี. . .” และเป็นไปตาม วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวว่า “. . .หลักการของการจัดอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษานั้น ควรจะมุ่งเพื่อความสะดวก ความง่าย และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งในแง่ของการนำไปใช้ในการเรียนการสอน และการที่นักเรียนจะมีการยืมไปใช้ในเวลาว่างตามลำพังได้ด้วย. . .”

สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด (ร้อยละ 83.51) มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย (ร้อยละ 68.59) และมีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สอน (ร้อยละ 68.32) ซึ่งสอดคล้องกับ ฟอง เกิดแก้ว (2514) ได้กล่าวเกี่ยวกับ สถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาไว้ดังนี้

> . . .เครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ และวัสดุ ในการสอนพลศึกษาถือว่าเป็นหัวใจของการสอนพลศึกษา เพราะการสอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ต้องอาศัย เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น สนามเด็กเล่น อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง ดังนั้น โรงเรียนควรจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์ให้เพียงพอ. . .

การจัดการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษาบางคน (ร้อยละ 61.52) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ศึกษาร้อยละ 37.96 และมี 2 โรงเรียน ร้อยละ 0.52 ที่ครูพลศึกษาไม่ได้ศึกษา พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้นำมาตรา 22, 24, 6 และมาตรา 23 มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้มากที่สุด กล่าวได้ว่าเป็นมาตราที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่ง ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประมาณ 75% ไม่ยึดวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียวในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อ 5 ที่ว่า “. . .เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. . .” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ครูผู้สอนพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ร้อยละ 73.82 การสอนแบบกิจกรรม ร้อยละ 68.32 การสอนแบบบรรยาย ร้อยละ 57.85 และการสอนแบบผสมผสาน ร้อยละ 52.62 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านมีวินัย ซึ่งเป็นไปตามการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

> . . .การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆอันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่ ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย. . .

ดังที่ กรรวี บุญชัย (2555) กล่าวเกี่ยวกับวิธีการสอนไว้ว่า ". . .ครูผู้สอนควรใช้วิธีการสอนแบบที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และเป็นผู้นำ (Coaching) ให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและแนวทางชีวิต เป็นคนใจดีมีเหตุผล เป็นตัวอย่างที่ดี ใฝ่หาความรู้ สามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และค้นคว้าหาความรู้. . ."

การประเมินผลการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์ กำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 30, 40, 10, 20 และ 10 คะแนน แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนพลศึกษาประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นทักษะมากกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

> . . .มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ. . .

และไม่สอดคล้องกับจุดหมายในข้อ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ว่า "มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และรักการออกกำลังกาย" และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวโดยสรุปว่า ". . .องค์ประกอบที่จะวัดในแต่ละด้าน ควรให้คะแนนการพัฒนาการในทุกๆ ด้าน 5 ด้านไปพร้อมๆ กัน. . ."

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการประเมินด้านความรู้ ด้วยการใช้ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย เครื่องมือที่นำมาใช้ยังไม่หลากหลายและควรสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประเมินด้านทักษะทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการประเมินเชิงปริมาณใช้แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน ร้อยละ 63.09 และใช้แบบทดสอบทักษะและข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง ร้อยละ 58.12 การใช้แบบทดสอบมาตรฐานไม่เหมาะสมในการประเมินผลในปัจจุบัน ดังที่ กรรวี บุญชัย (2555) กล่าวไว้ว่า

> . . .แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐานมีเป็นจำนวนมากที่ใช้ได้ ไม่ว่าจะเป็นแบบทดสอบทักษะ (Skill Test) และข้อสอบข้อเขียน (Written Test) อย่างไรก็ตาม นักพลศึกษาพบว่า แบบทดสอบดังกล่าว เป็นแบบการวัดแบบเดิม (Traditional Method) ซึ่งรูปแบบการประเมินที่เคยปฏิบัติกันมาไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ หรือเป็นรูปแบบที่ดูเหมือนว่าไม่วัดในสิ่งที่ต้องการวัด. . .

ส่วนการประเมินทักษะเชิงคุณภาพใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 68.59 ประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้วยการใช้แบบวัดคุณธรรมและจริยธรรม ร้อยละ 84.29 ใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 36.91 และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 73.56 และใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ 58.64 จะเห็นได้ว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานิยมใช้การประเมินเชิงคุณภาพด้วยเกณฑ์การประเมินมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะเป็นการประเมินแบบอัตนัย แต่การมีรายละเอียดระบุเอาไว้ จึงช่วยให้การประเมินมีความเชื่อถือได้ และมีความเป็นปรนัยมากขึ้นกว่าการใช้แบบประเมินค่า

การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกายไว้ อย่างไรก็ต้องมีการวัดและประเมินสมรรถภาพทางกาย เพราะเป็นจุดประสงค์หนึ่งของพลศึกษา (กรรวี บุญชัย, 2554) ในมาตรฐาน พ 4.1 เป็นการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่นำมาทดสอบ ได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความสมดุล หรือการทรงตัว และความเร็ว ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อทักษะ หรือสมรรถภาพทางกลไก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดชั้นปี สาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 ในข้อ 5 สำหรับชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ระบุว่า ". . .สร้างเสริมสมรรถภาพทางกายได้ตามคำแนะนำ. . ." และตัวชี้วัดข้อ 4 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ระบุว่า ". . .ทดสอบและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย. . ." องค์ประกอบที่นำมาทดสอบ ได้แก่ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 88.65 ความอ่อนตัว ร้อยละ 83.38 ความคล่องแคล่วว่องไว ร้อยละ 83.11 ความเร็ว ร้อยละ 77.57 และความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 66.49 ดัชนีมวลกาย ร้อยละ 66.23 ความสมดุล ร้อยละ 56.20 พลังของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 50.13 ความอดทนของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 44.33 และความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ ร้อยละ 39.31 ซึ่งองค์ประกอบไม่ใช่ องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ แต่เป็นการวัดสมรรถภาพทางกลไกมากกว่า

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ องค์ประกอบที่พิจารณา ได้แก่ ความอ่อนตัว ร้อยละ 88.92 ความคล่องแคล่วว่องไว ร้อยละ 83.38 ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 77.57 ความเร็ว ร้อยละ 77.57 ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 72.03 ดัชนีมวลกาย ร้อยละ 66.23 และความสมดุล ร้อยละ 61.48 ซึ่งเป็นไปตาม สาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 5 ". . .ทดสอบและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย. . ." แต่ไม่ใช่การวัดองค์ประกอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 4 ". . .สร้างเสริมและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพอย่างต่อเนื่อง. . ." แต่องค์ประกอบที่นำมาทดสอบ ได้แก่ ความอ่อนตัว ร้อยละ 83.38 ความคล่องแคล่วว่องไว ร้อยละ 83.38 ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 83.11 ความเร็ว ร้อยละ 83.11 ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ร้อยละ 77.57 ความสมดุล ร้อยละ 61.48 ดัชนีมวลกาย ร้อยละ 60.69 ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ ร้อยละ 55.67 ซึ่งไม่ใช่องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควรให้ความสนใจกับการทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เป็นผลมาจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาแบบทดสอบและสร้างแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพสำหรับโรงเรียนกรุงเทพมหานคร โดยเน้นสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แต่ในการแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายในแต่ละระดับชั้นยังคงใช้แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานครูยังใช้การทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ เมื่อพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ข้อ 7 สำหรับช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) “. . .ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพและหรือสมรรถภาพทางกลไก และพัฒนาได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีที่ถูกต้อง. . .” และข้อ 7 สำหรับช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6) “. . .พัฒนาสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพและหรือสมรรถภาพทางกลไกตามความต้องการจนสำเร็จตามเป้าหมาย. . .” แต่เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดชั้นปีและช่วงชั้นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 5 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น “. . .ทดสอบสมรรถภาพทางกายและพัฒนาได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล. . .” เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ เช่นเดียวกับการทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในสาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 ตัวชี้วัด ข้อ 7 “. . .วางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก. . .” ซึ่งไม่จำเป็นต้องทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ แต่สอดคล้องกับ สาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 “. . .เห็นคุณค่า และมีทักษะการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ. . .” เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่นำมาทดสอบ ได้แก่ ดัชนีมวลกาย ความอ่อนตัว ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ความเร็ว ความคล่องแคล่วว่องไว ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ ความสมดุล หรือการทรงตัว และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ซึ่งไม่ใช่องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ เห็นได้ว่าครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านสมรรถภาพทางกาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 436 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 431 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 5 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยโครงการวิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด

2.2 การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.3 จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือก มากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และคำถามปลายเปิด

2.4 การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.5 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นคำถามปลายปิด แบบสำรวจรายการ

2.6 การจัดการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ

2.7 การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากว่า 2 คำตอบขึ้นไป แบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ และคำถามปลายเปิด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม และเก็บคืน ทั้งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ในการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว 7 วัน ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามเป็นระยะๆ และเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นบางส่วน พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 382 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.61 แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคือมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 382 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 436 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.61 ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อคำถามปลายปิดแบบคำถามให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไปและแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

2. ข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และค่าฐานนิยม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยครอบคลุมครูผู้สอนพลศึกษา การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

1.1 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 299 โรงเรียน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษา แต่มี 83 โรงเรียน ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านวิชาพลศึกษา

1.2 ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

1.3 ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งทางวิชาการคือ ครูชำนาญการ

1.4 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ครูพลศึกษามีภาระงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

1.5 ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ รับผิดชอบสอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 และรับผิดชอบในการสอนกิจกรรมทางกายและกีฬา ในแต่ละภาคเรียน จำนวน 1 กิจกรรม

1.6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการส่งเสริมครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน โดยการนิเทศการสอนพลศึกษา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.7 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ได้จัดให้ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา เกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา และในช่วงปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน ครูผู้สอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมสัมมนา การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

2. การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

2.1 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาทุกโรงเรียน โดยจัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตัวเอง

2.2 คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ประกอบด้วยครูผู้สอนพลศึกษา

2.3 ครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน เคยฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาโดยการจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ

2.4 ครูผู้สอนพลศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยวิทยากรจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

2.5 ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหัวข้อความมุ่งหมายและหลักการ และมีการศึกษา เกี่ยวกับสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.6 ครูผู้สอนพลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการจัดทำโครงสร้างรายวิชา

2.7 คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา

2.8 การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการบูรณาการกับสาระวิชาสุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

2.9 การเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา สำหรับวิชาพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ พิจารณาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น โดยนำสาระที่ 3 มาใช้ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษามากที่สุด

2.10 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียนมีการจัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษาและมีการปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาทุกๆ 3 ปี

2.11 ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก

3. จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

3.1 การกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 กำหนดสาระพื้นฐาน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ และสาระเพิ่มเติม โดยมี 20 โรงเรียน กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์

3.2 การกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) กำหนดสาระพื้นฐาน 1 ชั่วโมงเรียนต่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สัปดาห์ และสาระเพิ่มเติม โดยมี 12 โรงเรียน กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ และมี 2 โรงเรียน กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 2 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์

3.3 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) เป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน โดยกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนเป็น 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ ในภาคปลาย

3.4 การจัดกิจกรรมทางกายและกีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ในแต่ละระดับชั้นและภาคการศึกษา จำนวน 1 กิจกรรม

4. การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

4.1 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา และมีลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษาแบบสหศึกษา

4.2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทุกโรงเรียนมีการดำเนินการจัดโปรแกรมแข่งขันภายในเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ จัดดำเนินโครงการในภาคปลาย มีการแบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดแข่งขันมากที่สุด คือ กีฬาแชร์บอล ใช้ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน 1 วัน

4.3 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน และเข้าร่วมการแข่งขันมากที่สุด คือ กรีฑาประเภทลู่ และเปตอง

4.4 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน ไม่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ

4.5 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยใช้เกม กีฬา โดยจัดในช่วงระยะเวลาพักกลางวันมากที่สุด

5. สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5.1 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีความปลอดภัย พอเพียง และเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ

5.2 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ เป็นสนามกลางแจ้ง

5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด

6. การจัดการเรียนรู้

6.1 ครูผู้สอนพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ได้ศึกษา พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้นำมาตรา 22 มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

6.2 ครูผู้สอนพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูผู้สอนพลศึกษาได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประมาณ 75%

6.3 ครูผู้สอนพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ไม่ยึดวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียวในการจัดการเรียนรู้

6.4 ครูผู้สอนพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ใช้วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

6.5 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6.6 ครูผู้สอนพลศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านมีวินัย

7. การประเมินผลการเรียนรู้

7.1 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ตัดสินคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) แบบอิงเกณฑ์

7.2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 293, 361, 188, 347, 178 โรงเรียน ประเมินผลวิชาพลศึกษาทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

7.3 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ กำหนดคะแนน ด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ 30, 40, 10, 20 และ 10 คะแนน ตามลำดับ

7.4 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ประเมินด้านความรู้ ด้วยการใช้ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย

7.5 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประเมินด้านทักษะทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การประเมินเชิงปริมาณ ส่วนใหญ่ ใช้แบบทดสอบและข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน ส่วนการประเมินเชิงคุณภาพใช้เกณฑ์การประเมิน

7.6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยการใช้แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม

7.7 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกาย เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.8 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ องค์ประกอบที่พิจารณา ได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความสมดุล หรือการทรงตัว และความเร็ว

7.9 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ องค์ประกอบที่พิจารณา ได้แก่ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความเร็ว และความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ

7.10 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ องค์ประกอบที่พิจารณา ได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความเร็ว ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ และความสมดุล

7.4 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ องค์ประกอบที่พิจารณา ได้แก่ ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ความเร็ว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และความเร็ว

7.5 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ องค์ประกอบที่พิจารณา ได้แก่ ดัชนีมวลกาย ความอ่อนตัว ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ความเร็ว และความคล่องแคล่วว่องไว

7.6 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นการทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ องค์ประกอบที่พิจารณา ได้แก่ ความอ่อนตัว ดัชนีมวลกาย ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ

7.7 แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายที่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่นำมาใช้คือ แบบสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทยอายุ 7-18 ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.8 ข้อทดสอบสมรรถภาพทางกายที่โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร นำมาใช้เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน

7.9 การประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ใช้แบบอิงเกณฑ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสถานภาพของพลศึกษา ดังนี้

1. ทุกโรงเรียนควรจัดให้มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาอย่างน้อย 1 คนต่อ 1 โรงเรียน

2. โรงเรียนควรจัดให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีภาระการสอน 3 ชั่วโมงต่อวัน หรือ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อครูจะได้นำเวลานอกเหนือจากเวลาสอน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจงาน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ฝึกซ้อมนักกีฬา

3. โรงเรียนควรปรับปรุงโครงสร้างวิชาพลศึกษา ให้มีจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษามากขึ้น ควรกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษาอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

4. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาทุกขั้นตอน และต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาทุกคน

5. โรงเรียนควรจัดให้มีสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนให้เพียงพอ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. โรงเรียนควรจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

7. โรงเรียนควรส่งเสริมการเข้าร่วมการแข่งขันระหว่างโรงเรียนให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนซึ่งเป็นการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถในกิจกรรมหรือกีฬานั้น ๆ

8. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้และการกำหนดสัดส่วนคะแนน การพิจารณาสัดส่วนคะแนนควรมีความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบ ให้มีความสอดคล้องกับมาตรา 23 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และจุดหมาย ข้อ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

9. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือในการประเมินผลที่หลากหลาย และการประเมินทางเลือกเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

10. โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทดสอบและประเมินสมรรถภาพทางกายให้กับผู้เรียนทุกระดับชั้นปี

11. ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ แจ้งให้กับหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนที่ได้เก็บข้อมูล เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ไข พัฒนาและปรับปรุงต่อไป

12. ในส่วนของการเก็บข้อมูล ควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนพลศึกษาทุกคน เพื่อจะได้ข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมากที่สุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนเอกชนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในทุกส่วนของประเทศไทย

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2531. **หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2533. **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. 2535. **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2546. **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

กรรวี บุญชัย. 2553. **เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการวัดและประเมินผลทางพลศึกษาขั้นสูง**. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา)

_____. 2554. "การทดสอบและวัดผลทางพลศึกษา" **เอกสารประกอบการบรรยายการทดสอบและวัดผลทางพลศึกษา**. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา)

_____. 2555. "แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา" **เอกสารประกอบการบรรยายโครงการพัฒนาบุคลากรอบรมเชิงปฏิบัติการ.** ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา)

กุลยา อนันตวงศ์. 2539. **สภาพและปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชาตรี สำราญสุข. 2555. **สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคกลางในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2550. **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซตการพิมพ์.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2549. **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.

ไพรวัลย์ อัศฤกษ์. 2541. **การจัดและบริหารการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิชิต ภูติจันทร์. 2547. **การทดสอบและการประเมินผลทางพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ฟอง เกิดแก้ว. 2514. **การพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

ภารดี อมรรัตนานนท์. 2547. **การประเมินโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2550. **โครงการประเมินผลยุทธศาสตร์ 4 ปี สร้างกีฬาชาติ พ.ศ. 2548-2551 (ระยะครึ่งแผน)**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2540. **หลักการพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. แปลจาก Williams, J. F. 1964. **The Principles of Physical Education**. Philadelphia: Saunders.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2548. **รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลลภา ลำพาย. 2551. **เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2539. **การสอนพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: คณะพลศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. 2541. **หลักสูตรพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

_____. 2556. **เป้าหมายของการจัดกิจกรรมทางกายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น** (Online).http://www.tahper.or.th/Chiang%20mai/9956/56.pdf, 25 พฤษภาคม 2556.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, ภาวนา อนนตะชัย และ อุทัย สุขเสริม. 2547. **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่3 (ม. 1-3)**. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

วินัย พูลศรี. 2551. **การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก**. ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

วิริยา บุญชัย,อลิสา พงษ์อมรพรหม และไพวัลย์ ตัณลาพุฒ. 2532. “การประเมินโครงการพลศึกษาของโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของไทย.” **รายงานการวิจัย**. ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิสูตร กองจินดา. 2545. **การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วราภรณ์ ศุนาลัย. 2535. **หลักสูตรและหลักการสอน**. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สรชัย พิศาลบุตร, เสาวรส ใหญ่สว่าง และ ปรีชา อัศวาเดชานุกร. 2552. **การสร้างและประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.

สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย. 2548. “ปฏิญญาราชบุรี”. **วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ.** 31(มกราคม-ธันวาคม 2548): 102.

สรายุธ สมบูรณ์, 2549. **ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 ของครูผู้สอนพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ติรกานันท์. 2550. **การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ตั้งสัจพจน์. 2540. **สาระน่ารู้เกี่ยวกับพลศึกษาและนันทนาการ**. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสติวดิโอ จำกัด.

สุวิมล ตั้งสัจจพจน์ และ กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2542. **การประเมินผลงานแฟ้มสะสมทางพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: เอดิสันเพรสโปดักส์.

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2554. **รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2553**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2542. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. 2545. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

อดิศักดิ์ พงศ์ลี้. 2550. **สภาพและปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547**. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรพรรณ ปุญญา. 2553. **สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2550. **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

อเนชา มาสมัคร. 2553. **สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันตกของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Bowen, H. 2010. **Study: Idaho children not getting enough opportunity to maintain healthy weight: Physical education time in elementary through high school doesn't meet national recommendations** (Online). http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1957611411&sid=31&Fmt=3&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD, May 25, 2012.

Dumaguin, J. 1985. **An Evaluation of the Status of Physical Education Programs in the Public High School of Hawaii** (Online). http://www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp, May 25, 2012.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kulik, K.S. 2009. **Implementation of a quality physical education program as defined by the National Association for Sport and Physical Education of public high schools in southwestern Pennsylvania** (Online). http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1917927421&sid=18&Fmt=2&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD, February 20, 2012.

National Association for Sport and Physical Education & American Heart Association. 2006. "Status of physical education in the USA." **2006 Shape of the Nation Report.** Reston, Virginia: National Association for Sport and Physical Education.

_____. 2010. "Status of physical education in the USA." **2010 Shape of the Nation Report.** Reston, Virginia: National Association for Sport and Physical Education.

The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations. 2005. **International Conference on Sport and Education, Celebrating 2005 United Nations International Year of Sport and Physical Education**. Bangkok.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์
   ตำแหน่งปัจจุบัน ข้าราชการบำนาญ

2. รองศาสตราจารย์ รัตนา เฮงสวัสดิ์
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. รองศาสตราจารย์ สมบูรณ์ จิระสถิตย์
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
   สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ชอบธรรมสกุล
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลานามัย
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ติงศภัทิย์
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริชัย ศรีพรหม
   ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดี ฝ่ายวิชาการคณะศึกษาศาตร์และพัฒนศาสตร์
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พีรเดช มาลีหอม
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรพงษ์ แย้มงามเหลือ
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
   สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

9. อาจารย์ ดร.ไพเราะ อังศุสุกนฤมล
   ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์
   สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง

10. อาจารย์ ดร.จุฑามาศ บัตรเจริญ
    ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
    สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11. อาจารย์ ดร.อัจฉรา เสาว์เฉลิม
    ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
    สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

12. อาจารย์ ดร.อวยพร ตั้งธงชัย
    ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
    สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

13. อาจารย์ ดร.บุญเลิศ อุทยานิก
    ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
    สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

14. อาจารย์ ดร.ณัฐิกา เพ็งลี
    ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
    สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

15. อาจารย์วิชาญ มะวิญธร

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา

สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

16. อาจารย์สุริยัน สุวรรณกาล

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา

สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-9428671

ที่ ศธ 0513.10905/ **วันที่ 27** ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ฉบับ
2. หนังสือชี้แจงการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี 2555 โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยในส่วนของ ***“สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศไทย”*** เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัยโครงการวิจัย และนิสิตภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(สำเนา)

ที่ ศธ.0513.10905/

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 งามวงศ์วาน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
10900

27 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ฉบับ
2. หนังสือชี้แจงการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี 2555 โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในส่วนของ ***“สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศไทย”*** เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัยโครงการวิจัย และนิสิตภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย)
หัวหน้าโครงการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-9428671

ที่ ศธ 0513.10905/ **วันที่ 27** ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ฉบับ
2. หนังสือชี้แจงการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี 2555 โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยในส่วนของ ***“สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย”*** เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัยโครงการวิจัย และนิสิตภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย)

หัวหน้าโครงการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(สำเนา)

ที่ ศธ.0513.10905/

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 งามวงศ์วาน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
10900

27 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ฉบับ
2. หนังสือชี้แจงการพิจารณาคุณภาพของแบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย อาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทย” ซึ่งได้รับอนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย มก.ประจำปี 2555 โดยจะทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

การทำวิจัยในครั้งนี้ จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในส่วนของ ***“สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย”*** เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีคุณภาพมากที่สุด และจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยต่อไป คณะผู้วิจัยโครงการวิจัยและนิสิตที่รับผิดชอบในโครงการวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบสอบถาม ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงต่อไป

คณะผู้วิจัยโครงการวิจัย และนิสิตภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่รับผิดชอบโครงการวิจัยในแต่ละภาค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรวี บุญชัย)
หัวหน้าโครงการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(สำเนา)

ที่ ศธ.0513.10905/ว018

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กทม. 10900

28 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" ภายใต้การควบคุมของ

ดร.นาทรพี ผลใหญ่	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
รศ.ดร.กรรวี บุญชัย	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา มีความประสงค์ขอความร่วมมือจากท่าน โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผย

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ
(ดร.อวยพร ตั้งธงชัย)
หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา
โทร. 02-942-8671
มือถือ (นิสิต). 089-741-0771

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ตอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ในฐานะที่ท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียน **จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านหรือผู้ได้รับมอบหมาย**ได้ช่วยตอบแบบสอบถามนี้ และขอได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ พร้อมด้วยข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด หากมีข้อสงสัยหรือขัดข้องประการใด สามารถติดต่อมายังผู้วิจัย (นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก) โทรศัพท์ 089-7410771 โดยรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญยิ่งต่อความสมบูรณ์ของการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยนำแบบสอบถามใส่ในซองเอกสารสีน้ำตาลที่ติดแสตมป์และจ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยแล้วส่งกลับที่ นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก หรือส่งแนบไฟล์ในนาม นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก ที่ keng_porn@h0tmail.com อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือของท่าน

นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา
ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

คำชี้แจง 1. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ชื่อโรงเรียน ..... แขวง .....

สำนักงานเขต ..... กรุงเทพมหานคร

2. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนขนาดใด

☐ เล็ก (มีจำนวนนักเรียน 1 - 400 คน)

☐ กลาง (มีจำนวนนักเรียน 401 - 800 คน)

☐ ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 801 คนขึ้นไป)

3. ลักษณะของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนแบบใด

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ ขยายโอกาส

4. สัดส่วนของจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องเรียนในความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน เป็นอย่างไร

☐ น้อยกว่า 30 คน ☐ 31-40 คน

☐ 41-50 คน ☐ มากกว่า 50 คน **(โปรดระบุจำนวน)** .....คน

<u>ตอนที่ 2</u> สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และเขียนเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน .....คน **(รวมถึงตัวท่านด้วย)**

☐ ครูประจำการ ..... คน **(โปรดระบุ)** เพศชาย ..... คน เพศหญิง ..... คน

☐ ครูอัตราจ้าง..... คน **(โปรดระบุ)** เพศชาย ..... คน เพศหญิง ..... คน

2. ช่วงอายุของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ น้อยกว่า 25 ปี .....คน ☐ 25-29 ปี .....คน

☐ 30-34 ปี .....คน ☐ 35-39 ปี .....คน

☐ 40-44 ปี .....คน ☐ 45-49 ปี .....คน

☐ 50-54 ปี .....คน ☐ 55 ปีขึ้นไป .....คน

3. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบวุฒิการศึกษาทางด้านพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน .....คน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาที่จบการศึกษาในสาขาอื่น ๆในโรงเรียนของท่าน …….....คน
(โปรดระบุสาขาวิชาและระดับการศึกษา)

☐.....จำนวน ……..คน

☐.....จำนวน ……..คน

☐.....จำนวน ……..คน

5. คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน

☐ ปริญญาตรี .....จำนวน.....คน

☐ ปริญญาโท .....จำนวน.....คน

☐ ปริญญาเอก .....จำนวน.....คน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....จำนวน.....คน

6. ตำแหน่งทางวิชาการของครูพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน

☐ คศ. 1 …….....จำนวน.....คน

☐ คศ. 2 …….....จำนวน.....คน

☐ คศ. 3 …….....จำนวน.....คน

☐ คศ. 4 …….....จำนวน.....คน

☐ อื่นๆ (**โปรดระบุ**) …….....จำนวน.....คน

7. ในโรงเรียนของท่าน ครูผู้สอนพลศึกษามีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย .....ชั่วโมง/สัปดาห์

8. รายวิชาที่ครูผู้สอนพลศึกษาสอน **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ สอนเฉพาะพลศึกษา

☐ สอนพลศึกษาและสุขศึกษา

☐ สอนพลศึกษาและรายวิชาอื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

9. ระดับชั้นที่ครูพลศึกษาแต่ละคนรับผิดชอบในการสอน **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ☐ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 ☐ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 3

☐ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 ☐ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 ☐ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6

☐ เฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ เฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลาย

☐ ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

10. จำนวนชนิดของกิจกรรมทางกายที่ครูพลศึกษาแต่ละคนรับผิดชอบในการสอนในแต่ละภาคเรียน

☐ 1 กิจกรรมทางกาย/กีฬา ☐ 2 กิจกรรมทางกาย/กีฬา

☐ 3 กิจกรรมทางกาย/กีฬา ☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** .....

11. ครูผู้สอนพลศึกษาได้รับการส่งเสริมในด้านการเรียนการสอนอย่างไร **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ การนิเทศการสอนพลศึกษา (อาจมีการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มสาระ)

☐ ได้รับการสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการ

☐ มีการเชิญวิทยากรมาบรรยาย

☐ ให้ลาศึกษาต่อ

☐ ให้ทุนการศึกษา

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

12. เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ใดต่อไปนี้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนา**ก่อน**การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

☐ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การสอนพลศึกษา

☐ การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

13. เนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ใดต่อไปนี้ที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้เข้ารับการอบรมสัมมนาในช่วงปี พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ การจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

☐ การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การสอนพลศึกษา

☐ การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ การประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษา

☐ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

2.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. โรงเรียนได้มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาหรือไม่

☐ มี (ทำข้อถัดไป)

☐ ไม่มี (หากโรงเรียนไม่มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา แล้วโรงเรียนใช้หลักสูตรใด **(โปรดระบุ)**.....

.....

(**ข้ามไปทำหัวข้อ 2.3** ด้านจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน)

2. โรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรพลศึกษาอย่างไร

☐ จัดทำหลักสูตรพลศึกษาด้วยตนเอง

☐ จัดทำหลักสูตรพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่น

3. คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาประกอบด้วย **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ครูผู้สอนพลศึกษา

☐ ครูผู้สอนสุขศึกษา

☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

☐ ตัวแทนท้องถิ่น/ชุมชน

☐ ตัวแทนนักเรียน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

5. ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรโดยวิธีใด **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ การจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ

☐ การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

☐ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย

☐ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

6. ท่านได้รับการถ่ายทอดการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากใคร **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

☐ วิทยากรจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ☐ ศึกษานิเทศก์

☐ วิทยากรจากสมาคมวิชาชีพ (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย)

☐ ครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนของท่านที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

7. ก่อนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

7.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ความมุ่งหมายและหลักการ

☐ ประเด็นของความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

☐ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

☐ แนวการจัดการศึกษา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

- ☐ หลักการและจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้อที่เป็นประเด็นสำคัญของหลักการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
- ☐ โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ คุณภาพของผู้เรียน
- ☐ สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ กระบวนการจัดทำหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ การจัดการเรียนรู้
- ☐ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
- ☐ องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก
- ☐ การประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- ☐ หลักในการพิจารณาองค์ประกอบการตัดสินระดับคะแนนพลศึกษา
- ☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

8. การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษาของโรงเรียนท่าน กำหนดโดย **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

- ☐ คณะกรรมการสถานศึกษา
- ☐ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน
- ☐ คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

9. ครูผู้สอนพลศึกษา**<u>มีส่วนร่วม</u>**ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาในขั้นตอนใดต่อไปนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

- ☐ การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา
- ☐ การศึกษาสาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัดชั้นปี
- ☐ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี รายปี และรายภาค
- ☐ การเขียนคำอธิบายรายวิชา
- ☐ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☐ การกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้

☐ การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

☐ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

10. การจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้บูรณาการกับ**<u>กลุ่มสาระ</u>**ใดบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในสาระวิชาสุขศึกษา

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

☐ ไม่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

11. การพิจารณาเลือกกิจกรรมทางกาย/กีฬา ได้พิจารณาดำเนินการจากพื้นฐานดังต่อไปนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ศึกษาจากสาระ และมาตรฐาน

☐ ศึกษาจากตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้น

☐ สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน

☐ พิจารณาบุคลากรในโรงเรียนและในชุมชน

☐ พิจารณาจากสถานที่

☐ พิจารณาจากวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

12. สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่นำมาจัดทำหลักสูตรพลศึกษา ประกอบด้วยสาระใดต่อไปนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ สาระที่ 1

☐ สาระที่ 2

☐ สาระที่ 3

☐ สาระที่ 4

☐ สาระที่ 5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

13. โรงเรียนได้จัดทำเอกสารหลักสูตรพลศึกษาหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี เพราะ .....

14. คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรพลศึกษาอย่างไร

☐ ทุกๆ 3 ปี ☐ ทุกๆ 5 ปี

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

15. ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาในโรงเรียนของท่าน คือข้อใดต่อไปนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงเรียนพลศึกษาในแต่ละชั้นปี

☐ การกำหนดเวลาเรียนเพิ่มเติม หรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละชั้นปี

☐ การกำหนดกิจกรรมทางกาย/กีฬาในแต่ละชั้นปี

☐ การพิจารณาจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

☐ องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

2.3 ด้านจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนพลศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

<u>หมายเหตุ</u> เขียนเครื่องหมาย ✓ ได้มากกว่า 1 ช่อง ในกรณีที่คำตอบมีหลายข้อที่เป็นจริง

1. โรงเรียนได้กำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน	.....
☐ สาระเพิ่มเติม	.....
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน ☐ สาระเพิ่มเติม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน ☐ สาระเพิ่มเติม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน ☐ สาระเพิ่มเติม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน ☐ สาระเพิ่มเติม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	....

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน ☐ สาระเพิ่มเติม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน ☐ สาระเพิ่มเติม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	....

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์
☐ สาระพื้นฐาน ☐ สาระเพิ่มเติม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	....

2. จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬา โดยเฉลี่ยหรือที่ทำเป็นประจำในการใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในแต่ละระดับชั้น/ภาคการศึกษา คือ

☐ 1 กิจกรรม ☐ 2 กิจกรรม ☐ 3 กิจกรรม

☐ มากกว่า 3 กิจกรรม ☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3. รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในแต่ละชั้นปี **(โปรดระบุ)**

ชั้นประถมศึกษาปีที่	รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา	
	ภาคต้น	ภาคปลาย
1		
2		
3		
4		
5		
6		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	รายชื่อกิจกรรมทางกาย/กีฬา	
	ภาคต้น	ภาคปลาย
1		
2		
3		
4		
5		
6		

2.4 ด้านการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. โปรแกรมพลศึกษาที่จัดขึ้นในโรงเรียนประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

1. ☐ **โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน**

1.1 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างไร

☐ **ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3**

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

☐ **ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6**

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือกีฬา 1 ชนิด

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือกีฬา 2 ชนิด

☐ จัดการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือกีฬา 2-3 ชนิด

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

☐ **ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)**

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** .....

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

☐ **ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)**

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 20 ชั่วโมง

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอนมากกว่า 2 กิจกรรม หรือมากกว่า 2 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☐ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ภาคเรียนละ 40 ชั่วโมง (สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง)

☐ จัดการเรียนการสอน 1 กิจกรรม หรือ 1 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2 กิจกรรม หรือ 2 ชนิดกีฬา

☐ จัดการเรียนการสอน 2-3 กิจกรรม หรือ 2-3 ชนิดกีฬา

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

1.2 ลักษณะการจัดชั้นเรียนพลศึกษา

☐ เฉพาะชาย ☐ เฉพาะหญิง ☐ สหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน)

2. ☐ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

2.1 จำนวนครั้งในการจัดดำเนินการโครงการ

☐ จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ.....ครั้ง ☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

2.2 ช่วงเวลาที่จัดดำเนินโครงการ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ภาคต้น ☐ ภาคปลาย

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

2.3 ลักษณะของการจัดการแข่งขัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แบ่งเป็นคณะสีตามที่โรงเรียนกำหนด ☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

2.4 เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนออกเป็นสี ต่างๆ

☐ แบ่งนักเรียนเป็นหลายสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน

☐ แบ่งนักเรียนเป็นหนึ่งสีในระดับชั้นเรียนเดียวกัน

☐ แบ่งนักเรียนเป็นสี ตามตึกเรียน หรือคณะ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

2.5 กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน มีดังต่อไปนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ แชร์บอล	☐ เทเบิลเทนนิส	☐ กรีฑาประเภทลู่
☐ กรีฑาประเภทลาน	☐ ว่ายน้ำ	☐ กีฬาพื้นเมือง
☐ ฟุตซอล	☐ การเต้นรำแบบแอโรบิก	☐ แบดมินตัน
☐ วอลเลย์บอล	☐ ลีลาศ	☐ เซปักตะกร้อ
☐ ฟุตบอล	☐ แฮนด์บอล	☐ รักบี้ฟุตบอล
☐ เปตอง	☐ หมากรุก	☐ หมากกระดาน
☐ บาสเกตบอล	☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)**	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.6 กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขันสอดคล้องกับกิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดสอนในโรงเรียนหรือไม่

☐ สอดคล้อง ☐ ไม่สอดคล้อง ☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** .....

2.7 ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เป็นดังนี้

☐ 1 วัน ☐ 2-3 วัน ☐ มากกว่า 3 วัน

3. ☐ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

3.1 โรงเรียนมีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

☐ มี **(ทำข้อถัดไป)**

☐ ไม่มี **(ข้ามไปทำข้อ 4)**

3.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

☐ มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ

☐ มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ

☐ ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ

3.3 โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนชนิดใดบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ แชร์บอล	☐ เทเบิลเทนนิส	☐ กรีฑาประเภทลู่
☐ กรีฑาประเภทลาน	☐ ว่ายน้ำ	☐ กีฬาพื้นเมือง
☐ ฟุตซอล	☐ การเต้นรำแบบแอโรบิก	☐ แบดมินตัน
☐ วอลเลย์บอล	☐ ลีลาศ	☐ เซปักตะกร้อ
☐ ฟุตบอล	☐ แฮนด์บอล	☐ รักบี้ฟุตบอล
☐ เปตอง	☐ หมากรุก	☐ หมากกระดาน
☐ บาสเกตบอล	☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)**	

4. ☐ โปรแกรมพลศึกษาพิเศษ

4.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษหรือไม่

☐ มี **(ทำข้อถัดไป)** ☐ ไม่มี **(ข้ามไปทำข้อ 5)**

4.2 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทใดบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และการเคลื่อนไหว

☐ เด็กสมาธิสั้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☐ เด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศทางกีฬา และความสามารถด้านอื่น ๆ

☐ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)

☐ เด็กออทิสติก

☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** ……..……

4.3 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษอย่างไร

☐ จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ

☐ จัดแยกสอนตามความพิเศษ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

4.4 โรงเรียนของท่านมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษหรือไม่

☐ มี **(โปรดระบุ จำนวน ..... คน)** ☐ ไม่มี

☐ อื่น ๆ (**โปรดระบุ**) ……..……

5. ☐ โปรแกรมพลศึกษา/กีฬาเพื่อนันทนาการ

5.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ เกม กีฬา ☐ ค่ายพักแรม ☐ ศิลปะ

☐ ศึกษานอกสถานที่ ☐ ดนตรีและการแสดง ☐ การละเล่นพื้นบ้าน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

5.2 ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน ☐ ช่วงพักกลางวัน ☐ ช่วงหลังเลิกเรียน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.5 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ลงในช่องที่แสดงถึงสภาพความเป็นจริงของสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนของท่าน ดังต่อไปนี้

ข้อ	รายการ	ช่องทำเครื่องหมาย	
		มี	ไม่มี
1	สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
	1.1 มีความพอเพียง	.....	.....
	1.2 มีมาตรฐาน	.....	.....
	1.3 มีความปลอดภัย	.....	.....
	1.4 มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ	.....	.....
2	สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
	2.1 สนามกลางแจ้ง	.....	.....
	2.2 โรงยิมเนเซียม	.....	.....
	2.3 ห้องกิจกรรมเข้าจังหวะ ลีลาศ การเต้นรำแบบแอโรบิก.....	.....	.....
	2.4 ห้องฝึกด้วยน้ำหนัก	.....	.....
	2.5 ห้องฝึกศิลปะการต่อสู้	.....	.....
	2.6 สระว่ายน้ำ	.....	.....
	2.7 อาคารเอนกประสงค์	.....	.....
	2.8 ลานเอนกประสงค์	.....	.....
	2.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	.....	.....
3	อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
	3.1 มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	.....	.....
	3.2 มีอุปกรณ์เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน.....	.....	.....
	3.3 นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ไม้เทเบิลเทนนิส กระบี่ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะของตนเอง	.....	.....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ	รายการ	ช่องทำเครื่องหมาย	
		มี	ไม่มี
	3.4 มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนยืมไปใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน	.....	.....
	3.5 มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน.....	.....	.....
	3.6 มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย	.....	.....
	3.7. มีบริการน้ำดื่มที่สะอาด	.....	.....
	3.8 มีอ่างล้างหน้า ล้างมือสำหรับทำความสะอาด	.....	.....

☐ โรงเรียนของท่านต้องการสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมอีกหรือไม่

☐ ไม่ต้องการ ☐ ต้องการ **(โปรดระบุ)** .....

2.6 ด้านการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาทุกท่านได้ศึกษา พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

☐ ได้ศึกษา ☐ ได้ศึกษาเป็นบางคน ☐ ไม่ได้ศึกษา(ข้ามไปทำข้อ 3)

2. มาตราใดในพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ครูพลศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ มาตรา 6 ☐ มาตรา 7 ☐ มาตรา 10

☐ มาตรา 22 ☐ มาตรา 23 ☐ มาตรา 24

☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** .....

3. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนของท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับใดหรือไม่

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย

☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนของท่านได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

☐ ได้รับการอบรม ☐ ไม่ได้รับการอบรม ☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)**.....

5. ในการสอนวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในปริมาณเท่าไร

☐ ประมาณ 100% ☐ ประมาณ 75%

☐ ประมาณ 50% ☐ ประมาณ 25%

☐ ประมาณ 10% ☐ ไม่ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** .....

6. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้คำนึงถึงประเด็นต่าง ๆต่อไปนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ การเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น

☐ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

☐ เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก

☐ การพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

☐ การวางแผนอำนวยความสะดวก

☐ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

☐ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

☐ การเรียนการสอนแบบพลวัต (dynamic) มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

☐ วางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

☐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย

☐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา

☐ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง

☐ การสอดแทรกด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน

☐ ไม่ยึดวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว

☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. วิธีการสอน (แบบของการสอน) ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานำมาใช้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ วิธีสอนแบบบรรยาย ☐ วิธีสอนแบบโครงงาน
☐ วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐาน ☐ วิธีสอนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้
☐ วิธีสอนแบบอภิปราย ☐ วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน
☐ วิธีสอนแบบอริยสัจ 4/สืบสวน ☐ วิธีสอนแบบกิจกรรม
☐ วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง ☐ วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มระดมสมอง
☐ วิธีสอนแบบร่วมมือ ☐ วิธีสอนแบบผสมผสาน
☐ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** ……..

8. ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านใดต่อไปนี้ ให้แก่ผู้เรียนบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ความสามารถในการสื่อสาร ☐ ความสามารถในการคิด
☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา ☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ☐ อื่น ๆ (**โปรดระบุ**) ……

9. การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใดต่อไปนี้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ ซื่อสัตย์สุจริต
☐ มีวินัย ☐ ใฝ่เรียนรู้
☐ อยู่อย่างพอเพียง ☐ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ รักความเป็นไทย ☐ มีจิตสาธารณะ
☐ ไม่ได้จัด ☐ อื่น ๆ (**โปรดระบุ**) ……..

2.7 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนพลศึกษา (เกรด)

☐ อิงเกณฑ์ ☐ อิงกลุ่ม
☐ อิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม ☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. องค์ประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) ในโรงเรียนของท่าน คือข้อใด **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)** พร้อมทั้งระบุสัดส่วนคะแนนในแต่ละองค์ประกอบ **(คะแนนรวม 100 คะแนน)**

องค์ประกอบที่นำมาเป็นส่วนในการพิจารณาตัดสินคะแนน (เกรด) วิชาพลศึกษา	**สัดส่วนคะแนน**
☐ ด้านความรู้	
☐ ด้านทักษะ	
☐ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	
☐ ด้านสมรรถภาพทางกาย	
☐ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	
รวม	**100 คะแนน**

3. วิธีการและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

3.1 ด้านความรู้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ข้อสอบแบบปรนัย ☐ ข้อสอบแบบอัตนัย

☐ การสัมภาษณ์ ☐ ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย

☐ แฟ้มสะสมงาน ☐ โครงงานกลุ่ม

☐ แบบสำราจรายการ ☐ การบ้าน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.2 ด้านทักษะ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ด้านปริมาณ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

❍ แบบทดสอบ/ข้อทดสอบทักษะที่เป็นมาตรฐาน

❍ แบบทดสอบ/ข้อทดสอบทักษะที่ครูสร้างขึ้นเอง

❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

☐ ด้านคุณภาพ พิจารณาความถูกต้อง ความสวยงามในการปฏิบัติทักษะ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ แบบตรวจสอบรายการ (checklist) ❍ แบบประเมินค่า (rating scale)

❍ เกณฑ์การประเมิน (sc0ring rubric) ❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.3 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ แบบวัดคุณธรรม และจริยธรรม ☐ แบบตรวจสอบรายการ

☐ แบบประเมินค่า ☐ เกณฑ์การประเมิน

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย

3.4.1 การดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกาย **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ก่อนการเรียนการสอนในภาคต้น

☐ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคต้น

☐ ก่อนการเรียนการสอนในภาคปลาย

☐ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคปลาย

☐ ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคต้น

☐ ในระหว่างการเรียนการสอนในภาคปลาย

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.2 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.3 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ☐ พลังของกล้ามเนื้อ

☐ ความเร็ว ☐ ความอ่อนตัว

☐ ดัชนีมวลกาย ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว ☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.4.4 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.5 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ☐ พลังของกล้ามเนื้อ

☐ ความเร็ว ☐ ความอ่อนตัว

☐ ดัชนีมวลกาย ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว ☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.6 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.7 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ☐ พลังของกล้ามเนื้อ

☐ ความเร็ว ☐ ความอ่อนตัว

☐ ดัชนีมวลกาย ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว ☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.4.8 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.9 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ☐ พลังของกล้ามเนื้อ

☐ ความเร็ว ☐ ความอ่อนตัว

☐ ดัชนีมวลกาย ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว ☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.10 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.11 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ☐ พลังของกล้ามเนื้อ

☐ ความเร็ว ☐ ความอ่อนตัว

☐ ดัชนีมวลกาย ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว ☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.4.12 การทดสอบสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประกอบด้วยอะไรบ้าง **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ

☐ ทดสอบสมรรถภาพสมรรถภาพทางกาย/สมรรถภาพทางกลไก

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.13 การพิจารณาองค์ประกอบของสมรรถภาพทางกายสำหรับการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กอบด้วยอะไรบ้าง

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ ☐ พลังของกล้ามเนื้อ

☐ ความเร็ว ☐ ความอ่อนตัว

☐ ดัชนีมวลกาย ☐ ความคล่องแคล่วว่องไว

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว ☐ การประสานงาน

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.14 ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ท่านนำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

☐ แบบทดสอบมาตรฐานที่นำมาใช้ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายระหว่างประเทศ (ICSPFT)

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประทศไทย (SATST)

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ AAHPERD

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของ JASA

☐ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย Physical Best

☐ แบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทย อายุ 7-18 ปี

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☐ แบบทดสอบของโรงเรียนของท่านเอง ซึ่งประกอบด้วยรายการทดสอบ ดังต่อไปนี้ **(โปรดระบุ)**

☐ ……..
☐ ……..
☐ ……..
☐ ……..
☐ ……..

3.4.15 ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ท่านนำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกายในแต่ละองค์ประกอบ

☐ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ แรงบีบมือ ❍ แรงเหยียดขา
❍ แรงดึงหลัง ❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** ……..

☐ ความอดทนของกล้ามเนื้อ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ ดันพื้นไม่จำกัดเวลา ❍ ลุก-นั่งไม่จำกัดเวลา
❍ ดึงข้อ ❍ งอแขนห้อยตัว (สำหรับนักเรียนหญิง)
❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** ……

☐ ความแข็งแรงและความอดทนของกล้ามเนื้อ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ ลุก-นั่ง 30 วินาที ❍ ลุก-นั่ง 60 วินาที
❍ ดันพื้น 30 วินาที ❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** ……

☐ ความอ่อนตัว **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ นั่งงอตัวไปข้างหน้า ❍ แตะมือด้านหลัง
❍ ก้มแตะ ❍ นั่งก้มตัวไปข้างหน้าแบบรูปตัววี
❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** ……

☐ ความคล่องแคล่วว่องไว **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ วิ่งเก็บของ ❍ วิ่งอ้อมหลัก
❍ ก้าวเต้น 20 วินาที ❍ สควอททรัส (Squat Thrust) 20 วินาที
❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** ……

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☐ ความเร็ว **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ วิ่งระยะทาง 20 เมตร ❍ วิ่งระยะทาง 30 เมตร

❍ วิ่งระยะทาง 50 เมตร ❍ วิ่ง 4 วินาที

❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** ……

☐ ความสมดุล หรือการทรงตัว **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ ยืนขาเดียว ❍ หกกบ

❍ ยืนขาเดียวบนไม้ตามความกว้าง ❍ ยืนขาเดียวบนไม้ตามความยาว

❍ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** ……

☐ ความอดทนของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

❍ วิ่งในเวลา 6 นาที ❍ วิ่งในเวลา 9 นาที

❍ วิ่งในเวลา 12 นาที ❍ วิ่งระยะทาง 800 เมตร

❍ วิ่งระยะทาง 1,000 เมตร ❍ วิ่งระยะทาง 1 ไมล์

❍ วิ่งระยะทาง 1.5 ไมล์ ❍ ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 3 นาที

❍ ก้าวขึ้น-ลงบนเก้าอี้ 5 นาที ❍ อื่น ๆ **(โปรดระบุ)** ……

☐ ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง **(โปรดระบุ)**

❍ ……

❍ ……

❍ ……

❍ ……

❍ ……

❍ ……

3.4.16 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของโรงเรียน

☐ อิงเกณฑ์ ☐ อิงกลุ่ม

☐ อื่นๆ **(โปรดระบุ)** .....

3.4.17 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนของท่านได้มีการสร้างเกณฑ์สมรรถภาพทางกายอย่างไร **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ สร้างเกณฑ์แยกตามเพศ ☐ สร้างเกณฑ์แยกตามระดับชั้น

☐ สร้างเกณฑ์ทุกภาคเรียน ☐ สร้างเกณฑ์เป็นรายปี

☐ สร้างเกณฑ์ในทุก 3 ปี ☐ สร้างเกณฑ์ในทุก 5 ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

☐ แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ☐ แบบตรวจสอบรายการ

☐ แฟ้มสะสมงาน ☐ แบบสัมภาษณ์

☐ แบบวัดเจตคติ ☐ แบบสังเกตพฤติกรรม

☐ เกณฑ์การประเมิน ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน

นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก

(ผู้วิจัย)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวพรทิพา ตาลเหล็ก
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันพฤหัสบดี ที่ 14 เดือน มกราคม พ.ศ. 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยนาท
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2547 สำเร็จการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2548-2553 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนปราโมชวิทยารามอินทรา
	พ.ศ.2554-ปัจจุบัน ครูประจำการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์